БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 241 (4232). | 7 декабрь, ЯКШАНБА 1969 йил, | Баҳоси 2 тийин.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КПСС XXIII съезди ва партиямиз Марказий Комитетининг сўнгги тарихий Пленумлари қарорларини турмушга татбиқ қилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб меҳнат ғалабалари билан нишонлаш юзасидан бошланган социалистик мусобақага қўшилган Оржоникидзе районининг меҳнаткашлари бу йилги об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб, пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажардилар. 6700 ўрнига 6712 тонна «оқ олтин» топширилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 28,2 центнерни ташкил этди.

Районда пахта планини муваффақиятли бажаришда «Қизил Ўзбекистон» колхозининг деҳқонлари муносиб ҳисса қўшдилар. Хўжалик аъзолари давлатга пахта сотиш планини 103,6 процент қилиб адо этдилар. Колхоз пландан ташқари пахта топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятини ҳам муваффақиятли бажарди.

Пахта уруғчилиги ва селекцияси институтининг коллективи ўз зиммасига юклатилган вазифани ошириб бажарди. Институт пахта тайёрлаш планини 104,8 процент қилиб адо этди. Республика пахта уруғчилиги станцияси планни 115, Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг ўқув хўжалиги 107,7 процентдан қилиб бажарди.

Даладаги етиштирилган мўл ҳосилни тезда йиғиштириб олишда мактабларнинг ўқувчилари, район ташкилотлари, корхона ва муассасаларининг ишчи-хизматчилари шунингдек, сабзавоткор хўжаликларнинг колхозчи ва ишчилари пахтакорга яқиндан ёрдам бердилар.

Колхоз ва совхозлар сабзавот тайёрлаш планини ҳам муддатидан олдин 113 процент қилиб бажардилар. Давлатга пландан ташқари 6 минг тоннага яқин сабзавот топширилди. Полиз экинлари маҳсулотлари бўйича берилган план ҳам муваффақиятли адо этилди. Мева сотиш топшириғи 132 процент қилиб бажарилди. Район хўжаликлари 300 ўрнига 1100 тонна ғалла сотдилар.

Давлатга тухум сотиш юзасидан берилган план 105 процент қилиб бажарилди. 21 миллион 50 минг дона ўрнига 22 миллион 150 минг дона тухум етиштириб берилди. 105 центнер ўрнига 238 центнер жун сотилди.

Район пахтакорлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлашяпти. Шу билан бирга келгуси йил мўл ҳосилга пухта замин яратиш юзасидан ҳам қизғин иш олиб бормоқдалар.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАР РАҲБАРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

1969 йил 3—4 декабрда Москвада Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Руминия Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳамда Чехословакия Социалистик Республикаси партия ва давлат раҳбарларининг учрашуви бўлди.

Учрашувда қуйидагилар қатнашди:

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Т. Живков, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари С. Тодоров, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси ташқи ишлар министри И. Башев, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети аъзолигига қандидат, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ташқи сиёсат ва халқаро алоқа бўлимининг мудири К. Теллалов;

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг Раиси Е. Фок, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари З. Комочин, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министрининг ўринбосари К. Эрден:

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси давлат Кенгашининг Раиси В. Ульбрихт, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Э. Хонеккер, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Г. Аксен, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Германия Демократик Республикасининг ташқи ишлар министри О. Винцер;

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ю. Циранкевич, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари З. Клишко, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси ташқи ишлар министри С. Ендриховский;

Румыния Коммунистик партиясининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикаси давлат Кенгашининг Раиси Н. Чаушеску, Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети ижроия комитети ва доимий президиумининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси И. Г. Маурер, Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети ижроия комитети ва доимий президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Г. Панэ, Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри К. Мэнеску;

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико;

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Гусак, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитет Президиумининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси О. Черник, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари В. Биляк, Чехословакия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг давлат секретари К. Курка.

Учрашув қатнашчилари тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш билан боғлиқ бўлган проблемалар доирасида кенг фикрлашиб олдилар. Бунда Европада хавфсизликни таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Умумевропа давлатларининг кенгашига тайёргарлик кўришга ва бу кенгашни ўтказишга доир социалистик мамлакатлар коллектив равишда ишлаб чиққан таклифлар халқаро миқёсда кенг қўллаб-қувватланаётганлигидан қаноат ҳосил қилинганлиги изҳор этилди. Социалистик мамлакатлар Европа заминида кескинликнинг ўрнини яхши қўшничилик олиши учун, ижтимоий тузуми турлича бўлган Европа давлатларининг ўзаро муносабатларида тинч-тотув яшаш универсал норма бўлиб қолиши учун, жаҳоннинг ана шу районидаги, ҳаётий проблемаларни ҳал қилиш ишида халқларнинг хавфсизликка ва тараққиётга бўлган интилиши конкрет ишга айланишига эришиш учун бундан кейин ҳам астойдил курашаверадилар.

Учрашув қатнашчилари — социалистик мамлакатлар барча давлатлар ўртасида ўзаро муносабатларни тенг ҳуқуқлилик, ички ишларга аралашмаслик, суверенитетни ҳурмат қилиш, территория бутунлиги ва мавжуд чегараларнинг дахлсизлиги принциплари асосида кенгайтириш ҳамда ривожлантиришни ёқлаб чиқмоқдалар. Улар ана шу принциплар негизида ҳамкорлик қилишни хохлаётган Европадаги бошқа давлатлар билан муносабатларни ривожлантиришга астойдил бел боғлашган. Улар ўз нуқтаи-назарларини тасдиқладилар. Ана шу нуқтаи-назарга мувофиқ тинчлик ва хавфсизлик манфаатлари барча давлатлар халқаро ҳуқуқ негизида ГДР билан тенг ҳуқуқлилик муносабатлари ўрнатишларини, Европа чегараларини, шу жумладан, Одер-Нейсе бўйлаб ўтган чегарани қатъий, мустаҳкам чегара деб тан олишларини талаб этади.

Халқаро актуал масалалар юзасидан фикр олишиш пайтида шу нарса қайд қилиндики, Германия Федератив Республикасида сайлов ўтказилиши ва янги ҳукуматнинг тузилиши Германия Федератив Республикаси жамоатчилигининг бир қисми ўртасида мавжуд бўлган ўзгаришларнинг ифодаси бўлди, ана шу кишиларда давлатлар ўртасидаги ҳамкорлик ва бир-бирини ўзаро тушунишда реалистик сиёсатга қаратилган кайфиятлар ўсганлигининг ифодаси бўлди. Германия Федератив Республикасининг ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага қўл қўйганлиги ижобий ҳодиса, деб таъкидлаб ўтилди. Кенгаш қатнашчилари шу билан бирга, Германия Федератив Республикасида реваншизмнинг хавфли кўринишлари тўхтовсиз ўсиб бораётганлигини, янги нацист кучлар активлашаётганлигини эътибордан четда қолдириб бўлмайди, буларга нисбатан ҳамиша хушёр, сезгир турмасдан бўлмайди, деган ягона фикрни изҳор этдилар.

Агар Ғарбий Германиянинг янги ҳукумати тарих сабоқларидан тўғри хулоса чиқариб олса, ўтмиш иллатидан қутилса, замоннинг руҳига биноан ҳаракат қилса, Европадаги давлатлар ўртасидаги муносабатларда кескинликни вужудга келтираётган проблемаларга реалистик ёндашса—буни социалистик мамлакатлар ҳам, барча тинчликсевар халқлар ҳам табриклаган бўлур эдилар.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома тинчликни мустаҳкамлаш ишига тўла-тўкис хизмат қилишига катта аҳамият бериб, Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси Руминия Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, Чехословакия Социалистик Республикаси бу шартномага иложи борича кўпроқ давлатларнинг қўшилиши учун бу шартноманинг тезроқ ратификация қилиниши ва кучга киришини ёқлаб чиқмоқдалар.

Мустаҳкам ва барқарор тинчлик бўлишини таъминлаш учун қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидан ва умумий ҳамда ялпи қуролсизланиш йўлидан, шу жумладан, ядро қуроли билан қуролланмаслик йўлидан бориш зарурлиги якдиллик билан изҳор этилди. Бу соҳада бир неча марта конкрет таклифлар киритган социалистик мамлакатлар барча давлатларни амалда чинакам қуролсизланишга сидқидилдан киришишга ва тайёр бўлишга даъват этадилар.

Учрашув иштирокчилари бўлган мамлакатлар тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун, шу жумладан, Европа хавфсизлиги учун курашда биргаликда келишиб туриб ҳаракат қилиш мақсадида халқаро ҳаётнинг муҳим масалалари юзасидан бундан кейин ҳам маслаҳатлашиб туришга рози эканликларини яна бир марта тасдиқладилар.

Учрашув қатнашчиларининг нуқтаи назарлари бирлигини тасдиқлаган Москва учрашуви дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ўртоқларча ҳамкорлик вазиятида ўтди.

356.000 тонна учун

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 6 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, **иккинчи стун** — бир кунда, **учинчи стун** — мавсум бошидан бери, **тўртинчи стун** — бир кунда машинада терилгани, **бешинчи стун** — мавсум бошидан буён машинада терилгани.

ОҚҚЎРҒОН	0,28	104,19	0,03	75,92
ЯНГИЙЎЛ	0,20	102,46	—	52,12
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,52	100,18	—	47,50
Юқори Чирчиқ	0,44	91,96	—	64,63
Ўрта Чирчиқ	0,59	88,17	—	48,91
Бекобод	0,99	80,89	0,04	53,22
Бўка	0,92	78,49	—	34,87
Область бўйича	0,57	91,51	0,01	51,70

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Янгийўл районидаги «ЛЕНИНИЗМ» колхози деҳқонлари пахта топшириш йиллик планини шараф билан бажардилар. Давлат хирмонига 3725 тонна юқори сифатли пахта тўкилди. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан колхоз пахтакорлари, механизатор ва теримчилари пландан ташқари давлатга 70 тонна пахта сотиш мажбуриятини олишди. Шу кеча-кундузда йиғим-терим ишлари тез суръатлар билан давом эттирилмоқда.

* * *

ЯНГИЙЎЛ. Райондаги Киров номли колхознинг азамат пахтакорлари етиштирилган бари ҳосилни йиғиштириб олиб, маррага етиб келдилар. Колхозчилар давлатга 810 гектар майдондан 2510 тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширдилар. Бу ўтган йилда етиштирилганига нисбатан 370 тоннадан ортиқроқдир. Колхоз бўйича ҳар гектар ердан 27,6 центнердан пахта топширилди.

Кўпгина бригада ва звеноларда ҳосилнинг нес-нобуд бўлишига йўл қўйилмаслиги сабабли ҳам баракали хирмон кўтарилди. Машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати, Ленин мукофотининг лауреати Турсуной Охунова бошлиқ участкада ҳар гектар ердан 29,5 ўрнига 31 центнердан пахта топширилди. Мамат Холматов, Мирҳолиқ Есеркепов бошлиқ участкаларда ҳар гектар ердан олинган ҳосил 28-30 центнерданга тўғри келди.

* * *

Шу колхозга қўшни бўлган «Москва» колхозининг деҳқонлари ҳам ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, пахта тайёрлаш планини ошириб бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти беришди. Бу икки хўжаликда ҳам пландан ташқари пахта топшириш давом этяпти.

* * *

Юқори Чирчиқ районидаги машъал хўжаликлардан бири «ПОЛИТОТДЕЛ» колхози пахтакорлари шу кунгача давлатга 4700 тонна пахта топшириб йиллик планни ошириб адо этдилар. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 32,3 центнерга тўғри келди.

Пахта йиғим-терими ишларида машинадан унумли фойдаланганликлари учун йиғим-терим тез суръатлар билан олиб борилди. Натижада барча майдонлардаги пахта ёрдамчиларсиз йиғиб-териб олинди.

Шунингдек колхоз деҳқонлари «кўк олтин»дан ҳам юқори ҳосил етиштирдилар. Шу кунгача давлатга 31 минг 247 тонна қимматбаҳо каноп пояси етказиб беришди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 179 центнерга етди.

Колхоз деҳқонлари давлатга ғалла, шоли сотиш планларини ҳам ортиғи билан адо этдилар. Бугунги кунгача давлат омборига 1424 тонна ғалла ва шоли топширилди.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Бекобод районидаги 3- «Далварзин» совхози 3- бўлими пахтакорлари 455 гектар ернинг ҳар гектаридан 23 центнердан «оқ олтин» топшириб, ўз йиллик планларини бажариб, ҳозир мажбурият ҳисобига пахта топшираётирлар.

Бойузоқ Аҳмедов бошлиқ звено пахтакорлари бўлимдагина эмас, совхозда биринчи бўлиб маррага етдилар. 38 гектар майдондан 23,5 центнердан пахта йиғиб олдилар. Етиштирилган ҳосилнинг 80 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Звено азаматлари ҳосилдирликни 30 центнерга етказиш учун йиғим-теримни қизғин олиб бормоқдалар.

Звенонинг Ортиқой Рустамова, Сафарҳол Аҳмедова, Жўрабек Тошмуродов каби ишчилари шу кунларда 70—80 килограммдан пахта термоқдалар. Шайим Қўзибоев, Боймурод Бўронбоев каби илғор звенолар ҳам ғалаба рапортига имзо чекдилар. Улар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳосилдорликни 25—28 центнерга етказиш ҳаракатидалар.

А. ЭГАМҚУЛОВ.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ЯНГИБОЗОР. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг пахтакорлари 1923 тонна «оқ олтин» топшириб, планни ошириб бажардилар.

Хўжаликда «зангори кема»лардан фойдаланиш айниқса уюшқоқлик билан ўтказилди. Шек Владимир, Ан Бянок, Ли Иннокентий каби моҳир механизаторлар «зангори кема»лар бункерларидан 90-100 тоннадан пахта тўкишди.

«Ленинский путь» колхозида каноп пояси, ғалла, полиз экинлари маҳсулотлари, тухум, гўшт, жун тайёрлаш планлари ҳам ошириб бажарилди.

В. И. Ленин ҳамда К. Е. Ворошилов РКП(б) X съезди делегатлари — Кронштадт исёнини бостиришда қатнашганлар орасида, Москва, 1921 йилнинг март ойи,

ТАСС фотохроникаси,

СЎНГГИ ВИДОЛАШУВ

КЛИМЕНТ ЕФРЕМОВИЧ ВОРОШИЛОВНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИ

Совет халқи, СССР Қуролли кучларининг жангчилари машҳур саркарда, партия ва давлат арбоби Климент Ефремович Ворошилов билан 6 декабрь куни сўнгги бор видолашдилар. К. Е. Ворошиловнинг номи ҳар бир совет кишисига, қардош социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашларига бениҳоя азиз ва яқиндир.

...Майдалаб қор ёғиб турган декабрь тонги. Бир кун аввал бўлгани каби бугун ҳам минг-минглаб москваликлар Союзлар уйига бориладиган Пушкин кўчаси бўйлаб тизилишган. Улар бош кийимларини қўлга олиб, сукунат ичра мармар пиллапоялардан колонна залига чиқишади. Бу ердаги баланд супачага, хурмо барглари ва гуллар орасида К. Е. Ворошилов жасади солинган тобут қўйилган. СССР Қуролли кучларининг жангчилари ҳам москваликлар билан бирга келишади.

СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко, Совет Армияси билан Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи, Армия генерали А. А. Епишев, Совет Иттифоқи маршаллари М. В. Захаров, И. И. Якубовский, П. Ф. Батицкий, Н. И. Крилов, К. С. Москаленко, И. Х. Баграмян, Совет Иттифоқи флотининг адмирали С. Г. Горшков, Армия генераллари С. Л. Соколов, С. С. Маряхин, И. Г. Павловский, инженерлик-техника хизмати генерал полковник А. Н. Комаровский, қўшин турларининг маршаллари К. Е. Ворошилов тобути ёнида биринчи бўлиб фахрий қоровуллик қиладилар.

СССРнинг космонавт учувчилари В. Ф. Биковский, Б. В. Волинов, А. А. Леонов, П. Р. Попович уларнинг ўрнини оладилар.

Мотам музикаси янграйди. Пойтахт заводлари, фабрикалари, қурилишларидан келган делегациялар, партия, совет, касаба союз ва жамоат ташкилотларининг вакиллари тобут ёнидан ўтишади. Янги-янги гулчамбарлар қўйилади.

Чет давлатлар генераллари билан офицерларининг катта бир группаси атоқли саркарда ҳурматини сўнгги бор бажо этмоқ учун келишди. Улар — чет мамлакатларнинг Совет Иттифоқидаги элчихоналари ҳузуридаги ҳарбий атташелар эди. Улар К. Е. Ворошилов хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурматлагач, гулчамбар қўйдилар.

Залга:

Венгрия Халқ Республикасининг делегацияси — Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг Раиси Пал Лошонци (делегация бошлиғи), Венгрия Халқ Республикаси мудофаа министри генерал-полковник Лайош Цинеге, Венгрия Халқ Республикасининг СССР даги элчиси Йожеф Сипка;

Польша Халқ Республикасининг делегацияси— Польша Халқ Республикаси давлат Кенгашининг Раиси Польша маршали Мариан Спихальский (делегация бошлиғи), Польша Халқ Республикаси миллий мудофаа министрининг ўринбосари, Польша қўшинлари бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи, дивизия генерали Юзеф Урбанович, Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Ян Птасиньский кириб келадилар.

Делегация аъзолари қўйган гулчамбарларнинг лентапарига қуйидаги сўзлар ёзилган:

— «Улуғ революционер, поляк халқининг дўсти — К. Е. Ворошиловга Польша Халқ Республикаси делегациясидан».

«Совет халқининг атоқли фарзанди, венгер халқининг содиқ дўсти — К. Е. Ворошиловга. Венгрия Социалистик ишчи партиясининг Марказий Комитети, Венгрия Халқ Республикасининг Президиуми, Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукумати».

Қардош халқларнинг намоёндалари гулчамбарларни қўйиб, фахрий қоровулда турадилар.

Мотам вахтасига СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. А. Яснов, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси И. В. Спиридонов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе келиб турадилар.

Коммунист ва жангчига аталган ўзининг бутун умрини ишчилар синфининг революцион кураши ишига, Совет давлати мудофаа қудратини мустаҳкамлашга, мамлакатимизда социализм ва коммунизм қурилишига бағишлаган инсонга аталган юзлаб гулчамбарлар колонна залига ва фойега қўйилади.

Мотам куйлари эшитилади. Фахрий қоровул кетма-кет алмашиниб туради.

(Давоми 2-бетда).

ЧОРВАДОРЛАР ҚУВОНЧИ

Биз чорвадорлар қишлоқ хўжалиги намунавий Уставини зўр қизиқиш билан ўрганиб, чиқдик.

Хўжаликда ҳамма соҳа ҳам сердаромад, фойда келтирадиган бўлиши керак. Чорвадорларимиз ана шу қоидага тўла риоя қилган ҳолда ишлашяпти. Шунинг учун ҳам йилдан-йилга жамоат чорвачилиги кўпайиб, маҳсулдорлиги ошиб бормоқда.

Чорвадорларимиз меҳнат вахтасида туриб ишлаб, колхозчилар Бутуниттифоқ съезди бўлаётган тарихий кунларда давлатга сут топшириш юзасидан берилган планни муваффақиятли бажардилар. 380 ўрнига 396 тонна серқаймоқ сут етказиб бердик. Ҳар бир соғин сигирдан олинадиган ўртача сут миқдори мўлжалдагига нисбатан анча ортмоқда.

Зайнаб Мухторова, Муҳайё Юсупова, Жамила Абдужабборова каби колхозчиларнинг ишидан ҳамма хурсанд.

Улар чорва моллар боқувини яхшилаб, маҳсулдорлигини кўпайтирмоқдалар.

А. УММАТОВ,
Калинин районидаги Ильич номли колхоз чорвачилик бригадасининг бошлиғи.

СЎНГГИ ВИДОЛАШУВ

(Боши биринчи бетда).

Соат 13. Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, дафн маросимини ташкил этувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари А. А. Гречко ва А. Ф. Горкин охирги фахрий қоровулда турадилар.

Колонна залига одам киритиш тўхтатилади. Тобут ёнида Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг раҳбарлари, К. Е. Ворошиловнинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарлари қолишади.

Сўнгги видолашув дақиқалари. К. Е. Ворошиловнинг жасади солинган тобут мотам марши садолари остида Колонна залидан олиб чиқилиб, артиллерия лафетига қўйилади.

Мотам маросими Маркс проспекти, Октябрь 50 йиллиги майдони ва Кремль проезди орқали оҳиста Қизил майдонга йўл олади.

Тобут кетидан марҳумнинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарлари, Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг раҳбарлари, Совет Иттифоқи маршаллари ва қўшин турларининг маршаллари, генераллар ва адмираллар, партия ва давлат арбоблари боришади.

Мотам маросими олдида кўпдан-кўп гулчамбарлар кўтариб олинган. Қизил атлас ёстиқчалар устида Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг Олтин Юлдузлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Ўроқ ва Болға» олтин медали, Ленин орденлари, Қизил Байроқ, Суворов орденлари, К. Е. Ворошилов ўзининг Ватан олдидаги улкан хизматлари учун сазовор бўлган жуда кўп медаллар, бир қанча социалистик мамлакатларнинг ва бошқа давлатларнинг нишонлари кўтариб борилади.

Қизил майдон одамлар билан лиқ тўла. Меҳнаткашларнинг колонналари К. Е. Ворошиловнинг мотам ҳошияси билан ўралган портретларини кўтариб олишган. Ҳарбий қисмлар жанговар байроқларини қуйи эгиб аниқ саф тортиб туришибди.

Минбарларда — КПСС Марказий Комитетининг аъзолари, СССР Олий Советининг ва иттифоқдош республикалар Олий Советларининг депутатлари, министрлар, давлат комитетларининг раислари, пойтахтнинг раҳбар партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, Ватаннинг содиқ фарзандини дафн этиш маросимида қатнашмоқ учун келган жуда кўп делегациялар туришибди.

Дипломатия корпусининг аъзолари ҳам шу ерда ҳозир бўлишган.

Соат 14. Мотам маросимининг қатнашчилари Мавзолей ёнига келадилар. Тобут тўп лафетидан олиниб, супачага қўйилади.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарёв ўртоқлар, таниқли совет ҳарбий бошлиқлари Мавзолей минбарига кўтариладилар.

Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг раиси Пал Лошонци, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Польша Маршали Мариан Спихальский, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси Олдржих Черник, чет эллик бошқа давлат арбоблари ҳам минбарда туришибди.

Климент Ефремович Ворошилов хотирасига бағишланган мотам митинги бошланади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг топшириғига биноан митингни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний очди.

Н. В. ПОДГОРНИЙ нутқи

Ўртоқлар!

Бизнинг партиямиз, бутун совет халқи, бизнинг Қуролли Кучларимиз Коммунистик партиянинг ветеранларидан бири, В. И. Лениннинг содиқ шогирди ва сафдоши, атоқли саркарда, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Совет Иттифоқи Маршали Климент Ефремович Ворошилов билан видолашмоқдалар.

Ишчилар синфининг иши учун катта кураш йўлини босиб ўтган, ўзининг бутун ҳаётини халқ манфаатларига, социализм ва коммунизм қурилишига бағишлаган революционернинг, Ватанимиз шонли фарзандининг оташин қалби уришдан тўхтади.

Климент Ефремович ўзининг меҳнат ҳаётини болалик чоғлариданоқ бошлаган эди. У шахта ва заводда ишчи бўлиб, қулоқнинг қўлида батрак бўлиб ишлаган чоғларида чоризм шароитида ишчи ва деҳқонлар ҳаётининг оғир мухтожлиги ва машаққатларини кўрди. У Россиянинг энг йирик саноат райони — Донбассда, Луганск пролетариати орасида марксизмга, социал-демократик ҳаракатга қўшилади, революцион курашда актив қатнашади. 1899 йилдаёқ уни биринчи марта қамоққа оладилар ва чор охранкаси ўша пайтдан бошлаб уни доим қувғин қилади.

Климент Ефремович Ворошилов 1903 йилда РСДРП сафига киради. Унинг синфий душманларга нафрати кучая боради ва чиниқади, тажриба ва билими орта боради. У тез орада Луганск большевистик партия ташкилотининг раҳбарларидан бири бўлиб қолади. Бу ерда 1905 йил революцияси жараёнида забастовкаларни, жанговар дружиналарни ташкил этишда қатнашади, мамлакатдаги дастлабки ишчи депутатлари Советларидан бирининг раиси қилиб сайланади.

Климент Ефремович 1906 йилда партия IV съездининг делегати. У бу съездда Владимир Ильич Ленин билан биринчи марта учрашади. Ана шу унутилмас учрашув ўртоқ Ворошиловнинг шундан кейинги бутун йўлига, бутун ҳаётига ҳал қилувчи таъсир кўрсатди. Ўртоқ Ворошилов Ленин йўлини оғишмай амалга оширди, меньшевикларга, троцкийчиларга, партиямизнинг барча душманларига қарши қатъий кураш олиб борди.

Подпольенинг оғир шароитлари, қамоқ, турмэ ва сургунлар большевикнинг иродасини букolmади. Ўртоқ К. Е. Ворошилов Донбасс ва Бокуда, Царицин ва Петербургда чоризмга қарши тинмай кураш олиб боради, пролетарларни уюштиради ва жипслаштиради, солдатлар орасида иш олиб боради. Февраль революциясининг биринчи кунлариданоқ у Петроград ишчи депутатлари Советининг аъзоси ва большевиклар фракцияси бюросининг аъзоси бўлади. 1917 йил март ойида Луганск ишчи депутатлари Советининг раиси бўлади, Луганск большевикларининг мандати билан большевиклар партиясининг апрель ойида ўтказилган Бутунроссия конференцияси ва VI съездининг ишида қатнашади. Бу съезд қуролли қўзғолон тўғрисидаги тарихий қарорни қабул қилган эди.

Климент Ефремович Ворошилов — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг актив иштирокчисидир. Партия 1917 йил ноябрь кунларида уни революцион Петроградга комиссар қилиб юборади, сўнгра эса унга Феликс Дзержинский билан биргаликда Умумроссия фавқулодда комиссиясини ташкил этишдек масъулиятли ишни топширади.

Бугун биз дўстимиз ўртоқ Ворошиловни сўнгги йўлга кузатар эканмиз, граждан урушининг шонли қаҳрамони, Қизил Армиянинг атоқли ташкилотчиларидан бири билан хайрлашамиз. Қизил Армия тарихининг ёрқин, унутилмас саҳифалари унинг номи билан боғланган эди. Энг йирик совет ҳарбий бошлиқларидан бири, жанговар командир Украинани интервенциячилардан озод қилган партизан отрядлари сафларида, Царицин қаҳрамонона мудофааси даврида, тилларда достон бўлиб қолган Биринчи отлиқ армия байроқлари остида, партия X съезди делегатлари — Кронштадт исёнини бостириш қатнашчилари сафларида чиниқди. Климент Ефремович Ворошилов ўз умрининг кўп қисмини Қуролли Кучларимизни қуриш ишига бағишлади. У 15 йил мобайнида мудофаа халқ комиссари лавозимида ишлади. Унга биринчилар қаторида Совет Иттифоқи Маршали унвони берилди.

Климент Ефремович Ворошилов Ватан урушининг оғир йилларида — Давлат мудофаа комитети раисининг ўринбосари, бир қанча фронтларда олий қўмондонлик қароргоҳининг вакили бўлди. У совет халқининг гитлерчи фашизмга қарши олиб борган улуғ жангида, душманни тор-мор келтиришни уюштиришда бевосита қатнашди.

Коммунистик партия тарбиялаб ўстирган Климент Ефремович қўшинлар раҳбарининг ташкилотчилик истеъдодига эга бўлиб, шахсий жасорати билан, зўр инсоний самимияти билан фарқ қилар эди. У Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз флотини вужудга келтириш ҳамда мустаҳкамлаш ишига кўп куч-ғайратини сарфлаб, ҳаётининг сўнгги кунларигача Қуролли Кучлар билан маҳкам алоқа боғлаб келди.

Ўлим бизнинг орамиздан йирик сиёсий арбоб ва давлат арбобини юлиб олиб кетди. Климент Ефремович Ворошилов 1940 йилдан тортиб 1953 йилгача СССР Халқ Комиссарлари Совети, сўнгра эса СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари бўлиб ишлади. У 1953 йилда СССР Олий Совети Президиумининг раиси қилиб сайланади, 1960 йилдан тортиб умрининг охиригача СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси эди. Климент Ефремович ўзининг куч-ғайратини, катта билими ва бой ҳаётий тажрибасини социалистик давлатни мустаҳкамлаш, халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш, совет халқининг тинчлиги ва ҳавфсизлигини таъминлаш ишига астойдил бағишлаган эди.

Климент Ефремович Ворошилов ўзининг бутун ҳаётини, кўп қиррали бутун фаолиятини ленинчи Коммунистик партия билан чамбарчас боғлади. Партиянинг X съездидан буён партия Марказий Комитетининг аъзоси, 1926 йилдан тортиб 1960 йилгача Марказий Комитет Сиёсий бюросининг аъзоси бўлди. Партия ўртоқ Ворошиловни қаерга юбормасин, у ҳамма жойда ўзининг бутун ҳаётини партия ишига бағишлади.

Климент Ефремович Ворошиловнинг қизил гвардиячи ва партизан отрядлари командиридан Совет Иттифоқи Маршалигача, ишчи ва подпольечидан партиямиз Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва мамлакатдаги давлат ҳокимияти олий органининг раҳбаригача босиб ўтган йўли — революционер ва коммунистнинг катта ва шонли йўлидир.

Совет Ватани ўртоқ Ворошиловнинг буюк хизматларини ғоят юксак тақдирлади. У икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олди, саккиз марта Ленин ордени билан ва СССРнинг кўпгина бошқа орденлари ҳамда медаллари билан мукофотланди.

Климент Ефремович вафотидан сал илгарироқ бундай деб ёзган эди: «Мен қисматга ишонмайман, лекин ўзимга насиб бўлган мана шу йўлдан ўтиш тўғри келганлиги учун тақдиримдан мамнунман. Ишчи ва революция солдати бўлишдан кўра юксакроқ қисмат йўқ!».

У миллионларча коммунистларнинг, барча совет кишиларининг хотирасида, социалистик Ватаннинг муқаддас чегараларини қўриқлаб турган совет жангчиларининг ишларида ҳамиша шундай бўлиб қолаверади.

Атоқли партия, давлат арбоби ҳарбий раҳбар Климент Ефремович Ворошиловнинг бутун шонли ҳаёти ленинчи партиямизнинг иши учун, коммунизм иши учун курашнинг муносиб намунасидир.

* * *

Москва партия ташкилоти ва пойтахт меҳнаткашлари номидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин гапиради.

В. В. ГРИШИН нутқи

Ўртоқлар!

Бутун совет халқи билан биргаликда Москва меҳнаткашлари бутун В. И. Лениннинг содиқ шогирди ва сафдоши, коммунистлар шонли ленинчи гвардиясининг вакили, атоқли партия, давлат арбоби ва ҳарбий арбоб, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Совет Иттифоқи Маршали Климент Ефремович Ворошилов билан чуқур қайғу ичида сўнгги марта видолашмоқдалар.

Барча совет кишилари каби москваликлар ҳам Климент Ефремович Ворошиловни яхши билар эдилар. Унинг бутун қаҳрамонона ҳаёти ва жўшқин ғайрати ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг ишига, пролетар революциясининг ғалабаси учун, Совет давлатини мустаҳкамлаш учун курашга, социализм ва коммунизм қурилишига бағишланган эди.

Уч революциянинг актив қатнашчиси, граждан урушининг тилларда достон бўлиб қолган қаҳрамони, СССР Қуролли Кучларининг актив қурувчиларидан бири ва Улуғ Ватан уруши йилларида немис-фашист қўшинларини тор-мор келтириш ташкилотчиларидан бири, атоқли саркарда Климент Ефремович Ворошилов халқ ҳурматига ва мамлакатимиз меҳнаткашларининг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлган эди.

Коммунистик партия Климент Ефремович Ворошиловни жасур революционер, ленинчи большевик қилиб тарбиялаб ўстирди. У оддий ишчидан йирик давлат арбоби, Қизил Армиянинг оддий жангчисидан СССР Мудофаа халқ комиссаригача бўлган катта йўлни босиб ўтди.

Климент Ефремович узоқ вақт СССР Қуролли Кучларига бошчилик қилиб, ўзининг бутун билими ва ҳарбий бошлиқ сифатидаги бой тажрибасини Совет давлатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга, бу давлатни душманлардан ҳимоя қилиш ишига, ҳарбий кадрларни ва меҳнаткашларни социалистик Ватанга садоқат руҳида тарбиялашга сарф қилди.

Совет кишилари Климент Ефремович Ворошиловнинг кўп йиллар мобайнида Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбар органларида қилган катта ишларини ғоят қадрлайдилар. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси каби масъулиятли лавозимларда ишлаган Климент Ефремович ўзига хос зўр ғайрат билан Ленин партияси ғояларининг тантанаси учун астойдил курашди, социалистик Ватанимизга фидокорона хизмат қилди, ўзининг бутун куч-ғайратини социализм ва коммунизм қуриш ишига бағишлади.

Климент Ефремович Ворошилов узоқ йиллар мобайнида Москвада яшади ва ишлади. У 1924 —1925 йилларда Москва ҳарбий округининг қўшинларига қўмондонлик қилди. Партия ва давлатда масъул лавозимларни эгаллаган Климент Ефремович Ворошилов Москва билан маҳкам алоқа боғлаб турди, москваликларнинг ҳаёти билан, шаҳарни реконструкция қилиш планлари ва шаҳар хўжалигининг ривожланиши билан доим қизиқди. У корхона ва муассасаларга борди, Москва коммунистлари ва меҳнаткашлари ҳузурида нутқ сўзлар эди. Москваликлар Климент Ефремовичга самимий ҳурмат ва ишончини изҳор қилиб, уни кўп марта Москва шаҳар Советининг депутати қилиб сайладилар.

Климент Ефремович Ворошилов Москва партия ташкилотининг ҳаётида актив қатнашди. У 1924 йилдан 1939 йилгача Москва шаҳар ва область партия комитетларининг аъзоси бўлди, шаҳар партия ташкилотининг кўп конференцияларига делегат бўлиб сайланди. Пойтахт коммунистлари партиямиз съездларига делегат қилиб сайлаб, унга кўп марта юксак ишонч билдирдилар.

Бутун совет халқи каби москваликлар ҳам бугун Климент Ефремович Ворошилов билан видолашар эканлар, ана шу оғир мусибатдан астойдил қайғурмоқдалар.

Ўртоқ Ворошиловнинг бутун ҳаёти ва фаолияти, унинг партия ишига фидокорона садоқати Москва меҳнаткашлари учун илҳомбахш ўрнак бўлиб қолади, уларни партиямизнинг ғояларини амалга ошириш учун, коммунистик жамият қуриш учун курашда ўз куч-ғайратларини оширишга чорлайди.

Москва меҳнаткашлари совет халқи ва Коммунистик партиямизнинг шонли фарзанди, буюк қалб ва букилмас ирода эгаси бўлган Климент Ефремович Ворошиловнинг шонли хотирасини абадий ўз қалбларида сақлайдилар.

* * *

СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко нутқ сўзлайди.

А. А. ГРЕЧКО нутқи

Қадрли ўртоқлар!

Атоқли совет саркардаси, партия ва давлат арбоби, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Совет Иттифоқи Маршали Климент Ефремович ВОРОШИЛОВдан жудо бўлдик.

Оташин революционер, Лениннинг шогирди ва сафдоши, граждан урушининг машҳур қаҳрамони, Совет Қуролли Кучлари актив қурувчиларининг биридан жудо бўлдик. Совет Қуролли Кучларининг қаҳрамонона тарихидаги кўпгина шонли саҳифалар унинг номи билан боғланган.

Ўртоқ Ворошилов ўзининг бутун ҳаёти, фаолиятини Коммунистик партия ва совет халқига хизмат қилишга, Ватанни ҳимоя қилишдек муқаддас ишга, унинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга бағишлаган эди.

Климент Ефремович — февраль революцияси ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг актив иштирокчисидир. Украинада ва Царицин ёнида чет эл ҳарбий интервенцияси хамда граждан уруши йилларида ўртоқ Ворошилов раҳбарлигидаги ёш Қизил Армия отрядлари Советлар республикасининг душманларини муваффақиятли суратда тор-мор келтирдилар. Ўртоқ Ворошилов афсонавий биринчи отлиқ армия ташкилотчилари ва раҳбарларидан бири эди. У шахсан фидокорона жасорат кўрсатиши билан ажралиб турар эди.

Граждан уруши тамом бўлгандан кейин Климент Ефремович Ворошилов Москва ҳарбий округи қўшинларига қўмондонлик қилди. У 1925 йилда ҳарбий ва денгиз ишлари бўйича халқ комиссари, республика революцион ҳарбий советининг раиси, сўнгра эса СССР мудофаа халқ комиссари бўлди. У ўн беш йил мобайнида ана шу масъул лавозимларда ишлаб, партия Марказий Комитети раҳбарлигида Лениннинг мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисидаги васиятларини муваффақият билан амалга оширди, ўзининг кўп куч-ғайратини, бутун билим ва тажрибасини Қизил Армия ва Ҳарбий Денгиз Флоти қурилишига бағишлади.

Совет Иттифоқи Маршали Ворошилов Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида Давлат мудофаа комитети раисининг ўринбосари бўлиб, Олий Бош қўмондонлик қароргоҳи составига кирган эди. У партия ва ҳукуматнинг топшириқларини бажариб, немис-фашист босқинчиларга қарши курашнинг кўпгина муҳим фронтларида бўлди, совет жангчиларини душманни тор-мор келтиришга илҳомлантириб, агрессор устидан ғалаба қозонишга муносиб ҳисса қўшди.

Ўртоқ Ворошилов урушдан кейинги йилларда ҳам ўзининг Қуролли Кучларимиз билан маҳкам алоқа боғлаб, Совет давлатининг мудофаасини мустаҳкамлаш тўғрисида кўп ғамхўрлик қилди.

Климент Ефремович билан учрашган ва бирга ишлаш вақтида билган кишиларнинг ҳаммаси талантли ташкилотчи, серғайрат ва шижоатли раҳбар, сезгир ва меҳрибон ўртоқ сифатида уни ўз хотираларида сақлайдилар. Бу — уни совет халқининг армия ва флот жангчиларининг муҳаббати ва самимий иззат-ҳурматига сазовор қилди.

Ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучлари шу мотам соатида партия ва халқнинг содиқ фарзанди, атоқли ҳарбий арбоб ва саркарда, Совет Иттифоқи Маршали Климент Ефремович Ворошилов тобути устида шон-шуҳрат билан қопланган ўз жанговар байроқларини эгадилар.

Совет Иттифоқи Маршали Ворошилов Ватанни ҳимоя қилиш ишига фидокорона хизмат қилган эди ва бутун ҳаётини бағишлаган эди. Биз Ватанни ҳимоя қилиш ишини Ленин васият қилиб қолдирганидек оғишмай, фидокорона давом эттираверамиз.

Алвидо, жанговар дўстимиз!

* * *

Октябрь революцияси номли тепловозсозлик заводининг рандачиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. П. Козаченко Луганск шаҳри ва Луганск области меҳнаткашлари номидан гапиради.

А. П. КОЗАЧЕНКО нутқи

Азиз ўртоқлар!

Партия билан халқ жуда катта мусибатга учради. Машҳур саркарда, партия ва давлат арбоби, улуғ Лениннинг содиқ шогирди ва сафдоши, партиямизнинг асосчиларидан бири, чор турмалари ва сургунлари азоб-уқубатини чеккан, неча марталаб ажал билан юзма-юз олишган, ишчилар билан деҳқонларнинг дунёда биринчи давлатини Ленин билан биргаликда қурган ва ҳимоя қилган Климент Ефремович Ворошилов оламдан ўтди.

Шу кунларда, биз, Ленин орденли Луганск области билан Қизил Байроқ орденли Луганск шаҳрининг меҳнаткашлари ҳам бутун совет халқи билан биргаликда мотам тутмоқдамиз. Луганскдаги собиқ паровозсозлик заводида слесарь Климент Ефремович 1903 йилда большевиклар партиясига кирди, бу ерда у революцион курашда чиниқиб, вояга етди, айни вақтда у завод ва шаҳардаги партиялиларни Ленин руҳида тарбиялади.

Ишчилар дилига йўл топа олувчи хушфеъл ва дилкаш Климент Ефремович тез орада Луганск пролетарларининг ҳурмати ва таҳсинига сазовор бўлди, уларнинг раҳбари бўлиб қолди. 1905-1907 йилги революция даврида ўртоқ Ворошилов меҳнаткашлар депутатлари. Луганск Советининг биринчи раиси бўлиб сайланди. Революциядан олдинги йилларда у шу ердан икки марта, партия съездларига делегат бўлиб келиб, шу съездларда Ленин позициясини қаттиқ туриб ҳимоя қилди.

Климент Ефремович Луганск пролетарлари тўғрисида ҳамиша зўр самимият билан гапирар эди. Луганcклик ишчилар ҳам уни ғоят севишарди.

Климент Ефремович ўзининг бутун онгли ҳаётини севикли партия ишига, меҳнаткаш халқ ишига сарфлади ва у қайси лавозимда бўлмасин, партия уни қайси ишга юбормасин, доимо барча коммунистлар учун намуна бўлиб хизмат қилди.

Бошимизга оғир мусибат тушди, қайғумизнинг чеки йўқ. Климент Ефремович сингари киши билан видолашиш жуда оғир, ўртоқлар, лекин биз унинг қабри ёнида айтамизки:

— Қадрдонимиз Климент Ефремович, қабрингда тинч ёт! Сен рўёбга чиқариш учун курашган иш абадий барҳаётдир ва биз бу ишни давом эттирамиз. Бу иш Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Ленин йўлидан бошлаб бораётган кўп миллионли коммунистлар армиясининг забардаст ва ишончли қўлидадир.

Орденли Луганскнинг кўп минглик коммунистлар отряди номидан, барча меҳнаткашлари номидан ишонтириб айтамизки, ленинчи Марказий Комитети ва жонажон Совет ҳукумати теварагида ўз сафларимизни тағин ҳам маҳкамроқ жипслаштирамиз, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун курашда куч-ғайратимизни аямаймиз.

Азиз Климент Ефремович хотираси қалбларимизда абадий сақланажак!

* * *

Митинг тамом бўлди. Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг раҳбарлари минбардан тушиб, супача ёнига келадилар ва тобутни кўтарадилар. Мотам маросими Кремль деворига яқинлашиб боради.

Марҳумнинг жасади солинган тобут қабрга туширилади. Артиллерия салюти гумбурлайди. Совет Иттифоқи Давлат гимни чалинади. Қабр усти гулчамбарлар ва гулдасталарга тўлиб кетади. К. Е. Ворошиловнинг портрети ўрнатилади.

Партия ва ҳукумат раҳбарлари, Совет Армиясининг маршаллари ва генераллари яна Мавзолей минбарига чиқадилар. Ҳарбий қисмлар Ватаннинг содиқ фарзанди, Совет Иттифоқи Маршали, ўзининг бутун умрини ишчилар синфининг революцион курашига бағишлаган инсоннинг ҳурматини ҳарбийларча бажо келтириб, шахдам одим ташлаб ўтадилар.

Совет халқи Климент Ефремович Ворошиловнинг порлоқ хотирасини абадий сақлайди. (ТАСС).

КАСАБА СОЮЗЛАР БУТУНИТТИФОҚ МАРКАЗИЙ СОВЕТИДАН

Касаба Союзлар Бутуниттифоқ Марказий Совети Совет Иттифоқи касаба союзларининг аъзоларига 1969 йил 2 декабрдан 3 декабрга ўтар кечаси Климент Ефремович Ворошилов 89 ёшида вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади.

Ишчилар синфи, мамлакатимиз меҳнаткашлари Климент Ефремович Ворошиловнинг — В. И. Лениннинг содиқ шогирди ва сафдошининг, ўзининг бутун қаҳрамонона ҳаётини ишчилар синфининг революцион курашига, мамлакатимизда коммунизм қурилиши ишига бағишлаган машҳур саркарда, партия ва давлат арбобининг порлоқ хотирасини асло унутмайдилар.

К. Е. ВОРОШИЛОВ тобути ёнида

Совет халқи В. И. Лениннинг содиқ шогирди ва сафдоши, СССР Қуролли Кучларининг актив қурувчиларидан бири, машҳур саркарда, партия ва давлат арбоби Климент Ефремович Ворошиловнинг вафотини эшитиб, беҳад қайғурмоқда. Граждан урушининг тилларда достон бўлиб қолган қаҳрамони, коммунистик партиянинг гвардияси ветеранларидан бири, ўзининг бутун ҳаётини социализм ва коммунизм қуриш ишига бағишлаган жангчи вафот этди.

... Союзлар уйи. Бинога кираверишда К. Е. Ворошиловнинг қора лента билан ўралган портрети. 4 декабрда Колонна залида марҳумнинг жасади қўйилган тобут баланд супачага ўрнатилди. Тобут гулчамбарлар билан ўраб қўйилган.

Ҳарбий парад кийимига маршал юлдузи ва орденларнинг ленталари бир неча қатор қилиб тақилган.

Супанинг олди томонида Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг икки Олтин Юлдузи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг олтин медали, Ленин, Қизил Байроқ, Суворов орденлари ва бошқа олий мукофотлар қизил духобали ёстиқчалар устига қўйилган. К. Е. Ворошилов Ватан олдидаги буюк хизматлари учун ана шу орденлар билан мукофотланган эди.

Марҳумнинг бош томонида алвон туширилган, мармар устунлар қизил-қора алвонларга ўраб қўйилган. Қандиллар ҳам мотам либосида. Тобут ёнида Совет Армияси жангчилари.

Супа атрофида гулчамбарлар безак йўқ. Бу гулчамбарлардан бирининг қизил лентасига «Климент Ефремович Ворошиловга — КПСС Марказий Комитетидан» деб ёзилган. Шу гулчамбар билан бир қаторда СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ҳам гулчамбар қўйилган. Бу ерда КПСС Москва область комитети, Москва шаҳар комитети, Москва шаҳар Совети ижроия комитети номидан, марҳумнинг қариндош уруғлари ва яқинлари номидан ҳам гулчамбарлар қўйилган.

Соат 16 да меҳнаткашларнинг Ватан атоқли фарзанди билан видолашиш пайти бошланди. Кишилар оқими Колонна залига тўхтовсиз келиб турибди. Пойтахтдаги завод ва фабрикаларнинг ишчилари, муассасалар ходимлари, Совет Армияси жангчилари, партия-совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, жамоат ташкилотларининг ходимлари, студентлар ва ўқувчилар атоқли саркарда билан, ўзининг бутун ҳаётини Совет давлатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга, мамлакатимизда социализм қурилишига бағишлаган киши билан видолашмоқ учун бу ерга келишган.

Мотам марсияси садолари янграйди. Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ўртоқлар фахрий қоровулда турадилар.

Шундан кейин Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари К. Е. Ворошиловнинг қариндош-уруғлари ва яқинлари ҳузурига келишиб, уларга оғир мусибат муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Кишилар оқими тўхтовсиз давом этади. Москваликлар, ҳарбий қисм ва бўлинмаларнинг вакиллари, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, РСФСР Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети, пойтахтдаги район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, жуда кўп жамоат ташкилотларининг вакиллари чуқур таъзия билан К. Е. Ворошилов тобути ёнидан ўтадилар. Улар залга янги гулчамбарлар олиб келадилар.

Ватанимиздан ташқарида — чет элларда ҳам К. Е. Ворошиловни яхши билишар ва иззат-ҳурмат қилар эдилар. У бир қанча социалистик мамлакатларнинг ва бошқа давлатларнинг кўпгина орден ҳамда медаллари билан мукофотланган эди. Социалистик мамлакатлар — Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Социалистик Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси партия ва давлат раҳбарларининг Москвада ўтказилган учрашуви қатнашчилари номидан ҳам гулчамбарлар қўйилган.

Москва учрашувининг қатнашчилари содиқ ленинчи, атоқли партия, давлат ва ҳарбий арбобга самимий иззат-ҳурматларини изҳор қилиб, фахрий қоровулда турадилар.

ВЬЕТНАМДАГИ АГРЕССИЯГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

Социалистик мамлакатлар партия ва давлат раҳбарлари учрашуви қатнашчиларининг БАЁНОТИ

Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси партия ва давлат раҳбарларининг Москвада ўтказилган учрашуви қатнашчилари Вьетнамдаги аҳвол масаласини қараб чиқдилар.

Америка империализмининг Вьетнам халқига қарши агрессив уруши давом этмоқда. Бутун дунёдаги миллионларча кишиларнинг, шу жумладан, АҚШ аҳолисининг кенг доираларининг ҳам қаҳр-ғазаб билан норозилик билдираётганлигига қарамай, интервенциячиларнинг қўшинлари Вьетнамнинг бегуноҳ гражданларини қириб ташламоқдалар. Жанубий Вьетнамнинг Сонгми қишлоғида АҚШнинг ҳарбий бўлинмалари неча юзлаб қуролсиз кишиларни ваҳшиёна қириб ташлаганлиги тўғрисидаги хабар бундан бир неча кун илгаригина бутун дунёга тарқалган эди. Вьетнамдаги уруш Шарқи-Жанубий Осиёда тинчликни жиддий хавф остида қолдириш билан бирга бутун халқаро вазиятни ҳам кескинлаштириб юбормоқда. Вьетнам проблемасини ҳал этиш юзасидан Парижда ўтказилаётган музокараларда шу вақтгача олға қараб қадам қўйилмаган экан, уруш тўхтатилмаган экан, бунинг учун Америка Қўшма Штатлари жавобгардир.

Жанубий Вьетнам Республикаси мувақкат революцион ҳукумати ва Миллий озодлик фронти қон тўкилишига чек қўйишга интилиб, Вьетнам масаласини ҳал этиш юзасидан 10 моддадан иборат реалистик проблемани илгари сурдилар. Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати бу программани астойдил қўллаб-қувватлади. АҚШ қўшинларини ва АҚШ гумашталарининг қўшинларини Жанубий Вьетнамдан сўзсиз ва тўла равишда олиб чиқиб кетиш ва коалицион ҳукумат тузиш бу программанинг энг муҳим қисмларидир.

АҚШ сиёсатини белгилаб бераётган кишилар Америка қўшинларининг Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетиш масаласини муҳокама қилишга тайёр эканликларини сўздагина билдирганлари ҳолда, айни вақтда урушнинг «вьетнамлаштириш» деб аталмиш йўлини ошкора ва беҳаёлик билан ўтказиб келмоқдалар; бу эса аслида, Вьетнамдаги урушни чўзиб юбориш, вьетнамликларни бир-бирига қарши уруш қилишга мажбур этиш учун уриниш ва Сайгондаги халққа қарши бўлган сотқин режимни сақлаб қолишга уринишдан бошқа бир нарса эмас.

Американинг Париж музокараларида қатнашаётган вакиллари Жанубий Вьетнамда мувақкат коалицион ҳукумат тузиш масаласини муҳокама қилишдан ҳануз бош тортиб келмоқдалар, ваҳолонки, бу масалани ҳал этмай туриб, Вьетнам проблемасини ҳал этиш йўлида олға қараб ҳаракат қилиш мумкин эмас.

АҚШ ҳукумати реалистик позицияга ўтмас экан, Вьетнамдаги агрессияни тўхтатмас экан, АҚШ Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг кучайиб бораётган қаршилигига, жаҳон халқларининг агрессорларни қоралаб, тобора қаттиқ қаҳр-ғазабларини изҳор қилишларига дунор бўлаверади. Агрессорларнинг Вьетнамда урушни давом эттириш йўли билан муваффақият қозонишни кўзда тутган ҳар қандай режалари барбод этилажагига ҳам ҳеч қандай шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас.

Учрашувда қатнашган социалистик мамлакатларнинг партия ва давлат раҳбарлари АҚШ империалистик доираларининг агрессив сиёсатини, Америка ҳарбийларининг Жанубий Вьетнам тинч аҳолисидан ваҳшиёна қасос олаётганликларини қоралайдилар. Вьетнамга қарши агрессив урушга чек қўйилмас экан, улар қардош мамлакатларнинг пролетар интернационализми принципларига ва халқларнинг тинчлиги, мустақиллиги ҳамда озодлиги ишига содиқ эканликларига асосланиб, Вьетнам халқининг ҳаққоний курашини бундан буён ҳам бутун чоралар билан қўллаб-қувватлайверадилар.

Тинчликни сақлаш тўғрисида астойдил ғамхўрлик қилаётган барча мамлакатлар ҳукуматларининг, сиёсий ва жамоат ташкилотларининг бурчи — Вьетнам халқининг миллий орзу-тилакларини ва эркин ҳамда мустақил тараққий этишдан иборат ажралмас ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлидаги кураш фронтини уюштириш, курашаётган Вьетнам билан бирдамлик ва уни қўллаб-қувватлашни янада кучайтиришдир.

Вьетнам халқи ҳаққоний иш учун жанг қилмоқда, у ғалаба қилади!

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДАН

Калинин районидаги «Назарбек» совхози меҳнат аҳлининг қўлга киритган ютуғи билан танишиш мақсадида хўжаликнинг бўлим ва бригадаларида бўлдик.

Совхоз партия ташкилотининг секретари Ғиёс Дўстканаев шу хусусда йўл-йўлкай гапириб берди.

— Совхозимиз меҳнаткашлари бу йил 6 минг 500 тонна сабзавот, 1 минг 560 тонна полиз экинлари махсулоти, 1,5 минг тонна картошка етиштириш бўйича социалистик мажбурият қабул қилган эдилар. Йил давомида фидокорона меҳнат қилиб, олган социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилди. Биз йиллик пландан ташқари қарийб 400 тонна сабзавот, 200 тонна полиз маҳсулотлари, 135 тонна картошка етказиб бердик.

Собир Эргашев бошлиқ биринчи бўлим коллективи шу кунгача шаҳарликларга икки минг тоннадан ортиқ сабзавот юбориб мажбуриятни ошириб адо этди. Аҳмад Ортиқов бошлиқ иккинчи бўлим меҳнат аҳлининг ҳам кўрсаткичлари чакки эмас. Улар пландан ташқари 300 тонна маҳсулот етказиб бердилар. Учинчи бўлим коллективи ҳам ҳозирги кунда мажбурият ҳисобига маҳсулот топширяпти.

Совхоз бўйича мавжуд 17 далачилик бригадасининг 14 таси социалистик мажбуриятни ортиғи билан адо этди. Биринчи бўлимдан Худойберган Юсупов, Тожибой Деҳқонов, Тостон Рисдавлатов, иккинчи бўлимдан Дўстёр Дўстпўлатов, Собир Ашрапов, Ғафур Умаров, Ҳикмат Хожиматов, Акавой Шопаров, учинчи бўлимдан Турсунбой Сейитбеков, Ғаффор Асилов, Тостон Ўринбоевлар бошчилик қилган бригадаларнинг аъзолари айниқса яхши натижаларга эришдилар.

Бу йил эришилган муваффақиятларимизнинг асосий гарови хўжалигимиз аъзоларининг фидокорона меҳнатидир, — дейди Ғиёс ака сўзида давом этиб. — Совхоз дирекцияси, партия ташкилоти ва ишчилар комитети далада ишлаётганлар учун барча шароитлар яратиб берди.

Совхоз бўлимлари ўртасидаги бўлган социалистик мусобақада Аҳмад Ортиқов бошқарган иккинчи бўлим илғор бўлди.

— Бўлимимиз меҳнаткашлари бу йил кўклам бир-бир ярим ой кейин келишига қарамай, астойдил ишлаб, давлатга маҳсулот топшириш планини октябрь ойининг ўн биринчисида бажардилар, — дейди Аҳмад ака, — беш бригаданинг ҳаммаси ҳам социалистик мажбуриятини ортиғи билан ўринлади.

Бунда ишчиларимиздан Зокир Икромов, Рисбек Тоғаев, Маннон Йўлдошев, Расул Тошматов, Зиёда Хожиева, Ҳанифа Кунишева, Мавлуда Шерова кабилар фидокорона меҳнат қилиб топшириқларини бирнеча баравар ошириб бажардилар.

Бу йилги мўл сабзавот ҳосил етиштиришда ва уни шаҳарликлар дастурхонига етказиб беришда бўлимимиз механизаторлари ҳам салмоқли ҳисса қўшдилар.

Бу йил биз илғорларнинг маслаҳатларига қулоқ солиб, механизаторларни йил бошидан бир бригадада ишлаш учун бириктириб қўйдик. Бу ўзининг самарали натижасини берди. Маҳкам Усмонов, Исмоил Хусанбоев, Абдурасул Хайитматов каби механизаторларимиз мўл-кўл ҳосил етиштиришда ўз улушларини қўшдилар.

Ҳосилдорлик олдинги йиллардагига қараганда ҳамма турлари бўйича ошди. Помидордан 29 тоннадан, карамдан 30 тоннадан, бодрингдан 16 тоннадан ҳосил олдик. Умуман сабзавотнинг ҳамма турлари бўйича ўртача ҳосилдорлик 220 центнерни ташкил этди.

Бўлимимиз коллективи шу кеча-кундузда экинлардан бўшаган ерларни маҳаллий ва маданий ўғит бериб, чуқур шудгорлаб, келаси йилга тайёргарлик кўраяпти. Ҳар қайси далачилик бригадаларимизда эртаги экин учун 10—15 гектар жой тайёрлаб қўйилди.

Маълумки, сабзавотчиликда мўл ҳосилни таъминлайдиган гаров парник хўжалиги ҳисобланади. Шу кеча кундузда парник хўжалигида ишлар қизитиб юборилган.

ЯКУНЛАР ВА МУЛОҲАЗАЛАР

Парник бригадасининг бошлиғи Исоқ ака Каримов раҳбарлигида келгуси йилга пухта тайёргарлик кўрилаяпти. Бўлимимиз бўйича ўн гектар майдонда плёнка остида эртаги карам етиштирмоқчимиз. Теплицага беш килограмм карам уруғи сепилди. Буларни далага олиб чиқиб, пикировка қилиш учун чуқурчалар тайёрлаб қўйяпмиз.

— Сифатли маҳсулот етиштириш учун ҳар доим, айниқса картошкачиликда бизнинг шароитимизда агротехника муддатларига катта эътибор бериш керак. Картошкадан олинган ҳосилни сақлаш ниҳоятда қийин бўлади. Энди уни қишда сақлаш ва уруғ олиш учун картошкани май ойининг 20-сидан эмас, июнь ойининг 15—20 сидан экиб, агротехника қоидалари асосида ишлов бериб, ҳаддан ташқари ортиқча минерал ўғит солмасдан, кўпроқ маҳаллий ўғит билан озиқлантирилса, чанқатиб қўймасдан парвариш қилинса, бундай картошка бизнинг Ўзбекистон шароитига мослашади ва бутун қиш давомида сақлаганингизда ҳам айнамайди.

Қовун-тарвузларнинг ширали ва сифатли бўлиши учун бизга маълум, деҳқонларимиз илгарилари фақат қўмма қилиб, гўнг солиб экишарди. Ҳозирги вақтда кўпчилик деҳқонларимиз бунга яхши аҳамият бермай қўйишди. Минерал ўғитларни полиз экинларининг ёшлик даврида берилса, ҳали ҳам яхши натижа беради. Лекин кўп деҳқонларимиз ҳосил кўпайсин, унинг тоннаси ошсин, деб минерал ўғитни ҳосилга киргандан кейин беришади. Бу унинг ширасига, сифатига кони зиён. Унинг ўрнига чорвачилик фермаларимизда бир неча йиллик тонналаб маҳаллий ўғитлар ётибди. Қовун-тарвузларнинг сифатли ва ширали бўлиши учун мана шу ўғитлардан фойдаланилса, яхши натижа беради.

Бизнинг совхозни олиб кўрайлик. Совхозимизда ҳам кўп йиллардан буён чорвачилик фермаларида маҳаллий ўғит уйилиб ётарди. Шу бу йил қишда ўғит жамғариш планини бажарганлигимизга қарамай, ёзнинг ўзида яна экинларга агротехника советининг маслаҳати бўйича бир минг 200 тонна маҳаллий ўғит солдик. Совхозимизда сабзавотдан бу йил мўл ҳосил етиштиришимизнинг асосий сабабчиси ҳам шу бўлди.

Демак, шаҳар атрофида жойлашган сабзавотчилик хўжаликларида чорвачилик ривожлантирилса, сифатли сабзавот маҳсулоти етиштириш учун ҳам катта имконият туғилади.

Сабзавот ва картошка маҳсулотлари етиштиришдаги ютуқлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муваффақ бўлган совхоз кишиларининг баракали меҳнатида Дўстёр Дўстпўлатов бошчилик қилган бригада аъзоларининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор.

Бригаданинг Ўринбой Каримшоев звеноси янгиликларни ҳаётга татбиқ этишда совхозда биринчилардан ҳисобланади. Мана бир неча йилдирки, бу звено аъзолари плёнка остида маҳсулот етиштириб, шаҳарликлар дастурхонига помидор, бодринг каби ноз-неъматларни барвақт етказиб беряптилар. Бу янгилик туфайли совхоз ҳам катта даромад кўряпти.

— Ҳақиқатан ҳам шаҳар атрофидаги сабзавотчилик хўжаликларида плёнка остида маҳсулот етиштириш яхши самара берар экан, — дейди Ўринбой ака бу ҳақда гап кетганда. — Ҳар йили биз май ойидаёқ Тошкент аҳолисига янги сабзавот маҳсулотлари жўнатишга муваффақ бўляпмиз.

Биз келгуси йилга пухта тайёргарлик кўряпмиз. Бригадамиз ерлари гектар ҳисобига 500 килограммдан суперфосфат, 7—8 тоннадан маҳаллий ўғит солиниб, сифатли шудгор қилинди. Эрта кўкламда экиладиган экинлар учун 12 гектар жой ҳозирлаб қўйилди. Бу майдонда плёнка остида помидор, бодринг, карам картошка каби маҳсулотларни етиштиришни мўлжаллаяпмиз. Бунинг учун парникка уруғ сепиб, стаканларни тайёрлаб қўйдик.

Ҳамма бирдам, фидокорона меҳнат қилгани туфайли совхоз қолоқликдан юксалишнинг равон йўлига чиқиб олди.

Т. ХАЛИЛОВ.

СУТ БУЛОҒИ

Чиноздаги ихтисослаштирилган наслчилик совхоз техникуми асосан шаҳарликларга сут етказиб беради.

Совхоз чорвадорлари сигирлардан кўплаб сут соғиб олиш мақсадида моллар зотини яхшилашга алоҳида эътибор беришяпти. Ҳозирда хўжаликда ола-сариғ зотли моллар боқилмоқда. Бу моллар кўп сут беради. Шу билан бирга сут серқаймоқ ҳамдир.

Хўжаликда 3500 дан зиёд қорамол боқилмоқда. Буларнинг 1240 таси соғин сигирлардир. Ана шу соғин сигирларнинг ҳар биридан ўртача 3800 килограммдан сут соғиб олиш ниятида тинмай меҳнат қилинмоқда. Бошқача қилиб айтганда, хўжалик булоғидан ҳар йили 4 минг тонна сут шаҳарликларга жўнатилаётир.

Сут булоғини янада жўш урдиришда Петр Ратушняк бошлиқ чорвачилик бригадаси бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Улар ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир сигирдан ўртача 4200 килограммдан сут соғиб олиб йиллик планни ошириб бажардилар. Е. Рахова, Н. Ковжикина, Е. Шерметева, А. Татаринова ва бошқалар сигирни яхши парвариш қилишлари туфайли йиллик планни бажариб, қўйдилар.

Совхоз шаҳарга кўплаб гўшт ҳам етказиб бермоқда. Йиллик план ошириб адо этилди, мўлжалдагидан 100 тонна ортиқ гўшт топширилди. Хўжалик фермаларида яна юзлаб моллар гўштга топширилади.

Чорвадорлар мўл-кўл озуқа базасини яратмай туриб, кўзлаган мақсадга эришиб бўлмаслигини яхши тушуниб, ҳамиша озуқа хилини кўпайтиришга катта эътибор беришади. Шу мақсадда хўжаликда махсус озуқа цехи ташкил этилган. Ишчилар қишга пухта тайёргарлик кўриб қўйишган. 5 минг тонна пичан ва беда, 5 минг тонна лавлаги, 11548 тонна силос жамғариб қўйилди.

Хўжаликда ишчилар меҳнатини енгиллаштириш, жараёнларни механизациялаштиришга ҳам жиддий эътибор берилмоқда.

— Моллар зотини яхшилаш билан бирга, — дейди учинчи ферма зоотехниги А. Абдукаримов,— уларга бериладиган озуқа хилини ҳам яхшиламоқдамиз. Моллар кўпинча очиқ майдонда, эркин қўйиб боқилади.

Чиноздаги ихтисослаштирилган наслчилик совхоз-техникуми айни вақтда тажриба мактаби ҳамдир. Республикамизнинг кўпгина колхоз-совхоз чорвадорлари бу ерга келиб унинг тажрибасини ўрганиб кетишмоқда.

Ш. УМУРЗОҚОВ,

Суратларда: (юқорида) М. Исмоилова. (Пастда) молларга озуқа ташиш пайти.

Қ. Розиқов ва Н. Ключнев фотолари. (ЎзТАГ).

ҚИШЛОВ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТАДИ

Ўтган йили қиш қаттиқ келиб, чорвадорлар учун анча қийинчилик туғилди. Шунинг учун бу йил чорвачиликда пухта ўйлаб иш тутиш талаб қилинади.

Янгийўл районидаги «Ленинград» колхози чорвадорлари бу йил давлатга гўшт, сут етказиб бериш ва қишдан молларни соғлом олиб чиқиш учун барча тадбирларни кўришмоқда. Колхозда 2 та молхона ремонт қилинди. 100 та соғин сигир сиғадиган янги молхона қурилиб, ишга туширилди.

Колхоз чорвадорлари қишни яхши ўтказиш учун етарли тайёргарлик кўрдилар. Колхоз марказидан узоқдаги отар ва молхоналар яқинига етарли миқдорда турли озуқа жамғариб қўйилди. Бу ишларни бажариш учун тажрибали кишилар ажратилди. Механизаторлардан Э. Оқбўтаев, Т. Назаров, Б. Бойжонов кабилар чорвадорларга яқиндан ёрдам беришяпти.

Агар қиш кунлари эҳтиётсизлик қилинса, молларни совуққа олдириш ёки касалга чалинтириш мумкин. Шунинг учун шу кунларда яйловда мол боқиш тўхтатилди. Фақат суғориш учунгина эрталаб соат 11—12 да ва кечки пайт соат 4—5 ларда моллар ташқарига олиб чиқилади. Қўй ва эчкилар ҳозир яйловларда боқилмоқда. Совуқ тушиши билан улар ҳам махсус қўра ва молхоналарга олиб кирилади.

Шу кунларда молларни қишловдан муваффақиятли олиб чиқиш ва насл олиш кампаниясига ҳам қизғин тайёргарлик кўриляпти. Ҳар бир отарда қўзилатиш учун махсус хоналар тайёрлаб қўйилган. Айниқса, зотдор сигирлардан кўплаб сут соғиб олиш ва улардан олинган бузоқларни соғлом сақлаш учун алоҳида жой ажратилган. Ўтган йили ҳар бир сигирдан кунига ўртача 12—15 литрдан сут соғиб олинган бўлса, бу йил худди шу кунлари ҳар бир сигирдан 15—20 литрга етказиб сут соғиб олинаяпти.

И. АБДИЕВ.

ПАЙВАНДЧИ Анвар Мирзааҳмедов Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари ўртасида катта обрўга эга. У доимо берилган топшириқни сифатли ва ўз вақтида бажараётганлиги сабабли ҳам ҳурматга сазовор бўлмоқда. Суратда: А. Мирзааҳмедов иш устида.

В. Литвинов фотоси.

Хорижий шарқ адабиётидан

Одил Абу ШАНАБ (Сурия)

НИКОҲ КЎЙЛАГИ

ҲИКОЯ

Мен бозорга одамлар тўдаси орасида бордим. Оқ кўйлак қўлимда жонсиз танага ўхшаб шалвираб турарди. Мен қуп-қуруқ уйимни ва оч-наҳор совқатган ёш хотинимни кўзида ёши билан ташлаб келдим...

Менга бундан икки ой ва ундан ҳам сал илгарироқ «Нисвон чайқов бозорига бориб кўр-чи», дейишган эди. Ўшанда бу ерни тез-тез бориб келавериб ўзимники қилиб оламан деб ўйлармидим. Қийинчилик назаримда вақтинча, тезда ўтиб кетадигандек эди. Бизнинг турмушимиз тез кунда изга тушиб кетишига ишончим комил эди. Ҳаётимизнинг баҳори энди келади, яланғоч шохлар яшил япроқлар билан бурканиб, гуллайди. биз эса тўқ яшаймиз деб ўйлардим. Билмайман, нима учундир, шу умид ҳеч вақт мени тарк этмасди. Кунлар ўтаверди, бахт бизга кулиб боқмади, шохлар ҳам яланғочлигича қолаверди. Хонамдаги йўқсизлик аримади, мен ва хотинимнинг юрагимиздаги муз эримади. Мен уйимиздаги кўнглимизга яқин бўлган нарсалар билан ўлаётган одам дўсти билан видолашаётгандек бирин-кетин видолашиб уларни бозорга элтадиган бўлиб қолдим. Бозор эса уларни аждаҳодек пешма-пеш ҳўплаб ютиб юборарди. Булар арзимас бир нархга баҳоланарди, лекин улар билан бирмунча вақт ўзимизни очликдан сақлардик.

Мен бу сафар хотиним учун энг қимматли, азиз бўлган никоҳ тўйимиздан эсдалик қолган кўйлакни олиб келяпман. Бечора хотиним чўкиб қолди. Нарсаларимиз йўқолган сари йиғлай-йиғлай алам-ғам уни адо қилди.

Мен унинг оқ гулли никоҳ кўйлагини ўраётиб менга кўзи тушганда жуда хижолатга тушдим. Мен буни яхши тушунардим: у бизни ўраб олган йўқчилик, ғам-ташвиш чангалида илгариги бахтли кунлардан қолган хотираларимизнинг ҳам вақтинча эмас, ҳатто тамом йўқолиб кетишидан қўрқарди. Кўйлак булутсиз, беташвиш, йўқчилик нима эканлигини билмаган кунларимизнинг гувоҳи эди. Наҳотки бошқа нарсаларимиз каби бу кўйлак ҳам чайқов бозорининг ялмоғиз оғзига тушиб изсиз йўқолиб кетса. Наҳотки, бу кўйлак ҳам ҳофизнинг қўшиғи тамом бўлганда овози ҳам тингандек йўқлик қаърига сингиб кетса. Хотиним бир оғиз ҳам гапирмай кўз ёшларини унсиз оқизиб, ичдан тўлиқиб йиғлади. Мен унинг дардини ичига ютишига кўникиб қолганим учун ҳам индамадим. Фақат ёшларини оқизиб турган бебахт кўзларига иложсиз тикилдим, холос.

Мана, бизнинг энг азиз нарсаларимизни — бахтли хотираларимизни ернинг қаърига кўмиш учун қалбимда ёниб турган алам билан ўша жонсиз хушбўй оппоқ матони, кўйлакни бозорга кўтариб кетяпман.

Дўконларга осилган кўйлакларнинг этаклари бетимга тегиб боряпти. Уларни дам бошим, дам елкам билан туртиб борарканман, эскигани ва нафталиннинг ҳиди димоғимга урилади. Шу вақт нимагадир билмайман, мени қўрқув ҳислари ўраб олди. Назаримда гўристонда кезиб юрганга ўхшаб кетдим. Чунки бу ердаги баъзи нарсалар илгари мен ва хотинимга ўхшаган одамларники бўлган. Бу кўйлакларни улар ҳам кийганлар, севиб асраганлар, чунки, кўйлаклар улар ҳаётларининг бир қисми тарзида эсдалик бўлиб келганлар. Кейин бу кўйлаклар олиб сотилаверган, кейинги эгаларининг кўз олдида олдинги эгалари мурда бўлиб қолаверганлар.

Чайқов ҳар сафаргидек тўполон ва алғов-далғов. Одамлар у ёқ-бу ёққа худди бемақсад кетаётгандек. Ҳаво оғир, дим, чеҳраларда ички дард ҳаяжоннинг акси кўпчиб турибди, ярим қоронғуликни тунга ўхшаб беркитиб олган дарахт баргларининг орасидан ўқдек бўлиб куёш нурлари тушиб турибди. Одамлар бир дўкондан иккинчисига кирар. девордек бўлиб қўлда нарса кўтариб турганлар олдига борар, ерга уйиб ташланган ҳар хил эски-тускилар атрофида уймалашар эди. Бу «бойлик»ларнинг эгалари қора аба[1] кийган аёллар — ерга ўтириб олишганди. Улар ҳам оладилар, ҳам сотадилар, бебозор кунлар бозорда одам кам бўлганда озгина харидор билан тортишгани тортишган. Олибсотар дўкондорларнинг олдидан ўтганимда улар тажрибали кўзлари билан кўйлагимга назар ташлаб баҳо беришиб кузатиб туришардилар. Улар мени ўзларига жон-жаҳди билан тортишсалар ҳам, силтаб ташлаб, нарсаларим тимсоҳнинг комига тушгандай йўқ бўлиб кетадиган катта магазинлар томон шаҳдам одимладим. Мен доим нарсаларимни мана шу магазинлардан бирининг мудири Абу Муҳаммадга олиб борардим.

— Сен айтган хотин келдими?— деб сўрадим кўйлагимни прилавка устига ташлаб. Кўйлак ҳаддан ташқари гўзал эди. Қордек оппоқ, кумуш иплар билан тикилиб этагига ҳар хил гул ва қушлардан нақш солинган. Абу Муҳаммад кўйлакка қаттиқ тикилиб, яхшилаб текширди. Билдимки, кўйлак унга жуда ҳам ёқди.

— —Бир оз шошма, ҳозир келиб қолади,— деди у ниҳоят, кейин менинг юзимга тикилиб, ўз ишининг кўзини биладиган одамдай кўшиб қўйди:— Ажойиб кўйлак, бунинг устига ҳали яп-янги. Бундай кўйлакни сотиш гуноҳ!

Менга жуда оғир ботди. Мен ўзимнинг бахтли хотираларимни сотаяпман... Бир неча кун қорин тўйғизиш учун ўлганимнинг кунидан бир сиқим лирага сотяпман. Бу фикрлардан кейин менда сотувчига нисбатан душманлик ҳисси кўзғаб кетди, лекин у шу онда яна сўнди. Мен қайғу алам аралаш бошимни қимирлатдиму, индамадим. У менинг гапирмаслигимни билиб ҳеч қандай тушунтиришсиз қатъий деди:

— Одатдаги беш процент шарти билан оламан!

(давоми тўртинчи бетда).

[1] Аба—плашчга ўхшаган узун қора устки кийим.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

МУҲИМ ПРОБЛЕМАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

БЕРЛИН, (ТАСС). Германия Демократик Республикаси халқ палатасининг саноат, қурилиш ва транспорт масалалари комиссиясининг 3 декабрда бўлиб ўтган мажлисида халқ хўжалиги плани тўғрисидаги ва 1970 йил давлат бюджети плани тўғрисидаги қонунларнинг лойиҳалари муҳокама қилинди, деб хабар беради «Нойес дойчланд» газетаси.

Германия Демократик Республикасида 1970 йил халқ хўжалигини ривожлантириш планларини амалга ошириш пайтида социализм иқтисодий системасини янада амалга ошириш методлари тўғрисида масала комиссия мажлисининг диққат марказида бўлди. Мажлис қатнашчилари ўз сўзларида кучғайратни меҳнат унумдорлигини анча ўстиришга ва ишлаб чиқариш самарадорлигининг янада юксак даражада бўлишига эришиш учун қаратиш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Шу муносабат билан ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс автоматлаштириш ва рационализациялашнинг муҳим аҳамияти алоҳида таъкидланди.

Мажлисда сўзга чиққан комиссия раиси Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси Гюнтер Миттаг республика халқ хўжалиги олдида турган вазифаларни бажариш мақсадида меҳнаткашларнинг ташаббусини янада авж олдириш зарурлигини алоҳида уқтириб ўтди.

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

ХАНОЙ, 4 декабрь. (ТАСС). Ханойда 2 декабрда Вьетнам Демократик Республикаси бош министри Фам Ван Донг раислигида Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумат кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда ҳукумат иқтисодий делегациясининг бошлиғи, Вьетнам Демократик Республикаси бош министри ўринбосари Ле-Тхань Нгининг социалистик мамлакатларга қилган дўстона визити натижалари ва 1970 йилда Вьетнамга иқтисодий ҳамда ҳарбий ёрдам кўрсатиш тўғрисида олиб борилган музокараларнинг якунлари тўғрисидаги доклади тингланди.

Мажлис тўғрисидаги баёнот матбуотда эълон қилинди. Унда социалистик мамлакатларда делегация самимий кутиб олинганлиги ва унга ёрдам берилганлиги, шунинг натижасида делегация ўз вазифаларини муваффақиятли бажарганлиги қайд қилинади.

Халқимиз, дейилади баёнотда, социалистик мамлакатларнинг партия ва давлат раҳбарлари АҚШ агрессиясига қарши, ватанни озод қилиш учун курашда Вьетнам меҳнат партияси Марказий Комитети билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати тутган йўлга якдиллик билан қўшилганликларини изҳор қилганликларидан илҳомланмоқда. Улар бу билан вьетнам халқига ҳайриҳоҳликларини ҳамда вьетнам халқини агрессияга қарши курашда ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, унга ёрдам беришни кучайтиришга қарор қилганликларини тасдиқладилар.

Ҳукумат кенгаши баёнотда қардош социалистик мамлакатларнинг партияларига, ҳукуматларига ҳамда халқларига вьетнам халқига кўрсатаётган иқтисодий ва ҳарбий мадади учун Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати билан халқининг самимий чуқур миннатдорчилигини изҳор этади.

УЧРАШУВ БОШЛАНДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Яқин Шарқдаги аҳволни тинч сиёсий йўл билан ҳал этиш тўғрисидаги масалани бу ерда муҳокама қилаётган тўрт давлат вакиллари учрашувни яна бошлаб юбордилар. 2 декабрда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузурида АҚШ миссияси билан бўлган биринчи учрашувдан кейин расмий баёнот эълон қилинган эди. Баёнотда Совет Иттифоқи, Қўшма Штатлари, Франция ва Буюк Британиянинг доимий вакиллари Яқин Шарқ районидаги аҳволни тобора жиддий тус олаётган ва тез ҳал қилишни талаб этадиган аҳвол, деб қараётганликлари айтилган эди. Ана шу давлатларнинг вакиллари уларнинг мақсади Яқин Шарқда хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь қарорини қўллаб-қувватлаш йўли билан мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига кўмаклашишдан иборат эканлигини тасдиқладилар. Бу қарор Яқин Шарқнинг ҳамма жойида амалга оширилиши керак.

Улар ўз учрашувларида ана шу резолюцияни Яқин Шарқда можаро чиққан ҳамма районда ўша жойга мосланган ҳолда батамом амалга оширишга тааллуқли конкрет масалаларни қараб чиқишга тайёр эканликларини изҳор этдилар.

Бир фикрга келинганлигини кўзда тутиб, доимий вакиллар бош секретарнинг махсус вакилига хавфсизлик кенгашининг бир фикрга келинганлигини кўзда тутиб, доимий вакиллар бош секретарнинг махсус вакилига хавфсизлик кенгашининг қоида ва принципларига биноан ўз вазифасини бажаришга иложи борича тезроқ киришиши учун ёрдам кўрсатишга тайёрдирлар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛДИ

ПРАГА, 6 декабрь. (ТАСС). ЧТК агентлиги хабар беради: ЧССР қонунларини бузганлиги ва мамлакатда кўрсатилган меҳмондўстликни қўпол равишда суиистеъмол қилганлиги учун Германия Федератив Республикаси граждани Г. Зинтекк Чехословакиядан чиқариб юборилди.

Остравадаги давлат хавфсизлиги органлари область бошқармаси кеча шу хабарни эълон қилди.

БОЛГАРИЯ. Бу ёш металлурглар Пловдив шаҳри яқинидаги рангли металлар комбинатида ишлашади. Улар ёшлар орасида уюштирилган социалистик мусобақада кўп ойлардан бери ғолибликни ушлаб келмоқдалар. Меҳнатда қувончли натижаларга эришишаяпти. Уларнинг меҳнат натижалари корхона маъмурияти томонидан юқори тақдирланмоқда.

П. Цонков фотоси, ТАСС фотохроникаси.

НИКОҲ КЎЙЛАГИ

[Боши 3-бетда].

Бироз вақт ўтгач, Абу Муҳаммад айтган хотин келди. Аёл бутун квартал қизлари ҳавас қиладиган ҳашаматли тўй қилишни ўйлаб юрар экан. Ҳаммадан бурун унинг истагани қизининг этаги узун оппоқ никоҳ кўйлагини кийиб меҳмонлар олдида маликалардек ясаниб шоҳона юришини кўриш экан. Лекин бечора хотиннинг киссаси катта магазинлардан янги мол харид қилишга ожиз экан, Шунинг учун чайқовга бориб арзонроқ кўйлаклардан олишга Абу Муҳаммаднинг ёрдам беришини илтимос қилипти.

Бу хотинни кўришим билан ўзимни анча енгил сездим. Хуллас, кутиш онлари ҳам тугади, ҳозир у прилавка остига қўйилган кўйлагимни бошқа моллар қатори сотиб олади. Мен эса уйга пул ва вақтинчалик озиқ-овқат олиб бораман. Фақатгина хотинимнинг кўзи билан кўзим тўқнашганда бир-биримиздаги чарчоқ ва аламни унсизгина ҳис қиламиз, холос.

Аёл кўйлакни ушлаб кўрар экан ҳаяжонини яширолмади. Чеҳраси хурсандчилигидан ёришиб кетди. Эҳтимол ҳаммадан бурун аёлнинг қизига чиройли кўйлакни кийдириб қўйиб унинг узун этагини ҳилпиратиб куёвнинг олдига қандай олиб боришларини кўргиси келиб кетган бўлса керак.

—Кўйлак худди қизим Саудга мўлжаллаб тикилгандек,— деди аёл суюнганидан оғзини йиғиштиролмай. Бирдан унинг хурсандчилиги менга ўтиб кетгандай бўлди. Мана шу кўйлак деб хотинимни кўзидан ёшини оқизиб уйга ташлаб келиб, ўзим эса ғам-алам ботқоғига ботган бўлсамда. нима учундир шу хотиннинг бир онлик хурсандчилиги деб ҳамма ғамларни елкамдан ошириб ташладим, буни тушунтириб беролмайман.

— Абу Муҳаммад, кўйлак қанча туради,— сўради хотин.

— Юз лира. Текин деса бўлади.

Хотин бирдан бўшашиб кетди.

— Жуда ҳам қиммат-ку,— деди у. —Шунча пул йиғиш-йиғолмаслигимни бир худонинг ўзи билади.

Гапга аралашмоқчи бўлган эдим. Абу Муҳаммад олди-сотди ишларида қизил сўзликни билмайсан деган мазмунда бир кўз қирини ташлади-ю, сўзида давом этди:

— Кўриб турибсан, кўйлак батамом янги. Агар зарур бўлмаганда бу одам минг лирага ҳам сотмас эди. Наҳотки сен аёлларнинг никоҳ кўйлаги нима эканлигини тушунмасанг?

— Худди шунинг учун ҳам кўйлакни олгим келяпти-да Абу Муҳаммад. Қизим етимча, унинг мен ва худодан бўлак ҳеч кими йўқ. Мен қизимнинг ҳеч кими йўқлигини сездирмасликни, тўйида мана шундай оқ никоҳ кўйлаги кийиб ҳеч нимадан кам эмаслигини билдиришни орзу қилган эдим. Нима қилай пешанасида йўқ экан-да...

Аёл алдамаётгандек кўринарди, ўзим ҳам ишонч ҳосил қилдимки, чин юракдан гапиряпти. Кўзим олдига бошқа одамнинг — ҳаётга энди қадам қўяётган қизнинг туганмас, армонли ҳаёти келиб кетди. Унинг тўйи қандай мунгли ношод ўтади. Фақатгина мана шу оқ кўйлакни кийиб меҳмонлар олдига чиқмагани учун ҳам қизга ҳамманинг бир овоздан: «Чиройли кўйлак билан яна чиройли бўлиб кетибсан!» деган олқишларини эшитолмайди.

— Қанча бермоқчисан мана шу янги кўйлак учун айт-чи?—сўради Абу Муҳаммад.

— Менда ҳаммаси бўлиб эллик лира бор.

— Йўқ, йўқ, бундай кўйлак учун кулгили нарх.

Хотиннинг ранги ўчиб юзи буришиб кетди, кўзларида умидсизлик кайфияти порлади. Менга кўйлакка қараб туриб унинг ўз қизининг эгнида эмас, бировнинг эгнида бўлишини тасаввур қилиб, кўйлакни ёмон кўриб кетгандек туюлди. Ҳозир аёл уйига кетади, кўйлак қолади, қизини эса, тўйдан икки кун ўтгач куёвникига элтганда «меҳмонлар чиройли кўйлак билан яна ҳам чиройли бўлиб кетибсан» дейишмайди. Кампир бизни оғир жимликка ташлаб, секин бурилди-ю, чиқиб кетди.

Билмайман, нима учундир, бахтли ҳаётнинг рамзи бўлган мана шу оқ кўйлакнинг шу қизга буюришини жуда ҳам хоҳлаб кетдим. Бу бир лаҳзалик ҳаяжон эмас эди. Мен ўзимни шу онанинг ўрнига қўйиб, уйга қуруқ қўл билан кириб боришни ўйлаган эдим, оғир қайғулар ичига ботиб кетдим. Мен янги ҳаёт йўлини бошлаш умидида онасининг янги оқ кўйлак олиб келишини зориқиб кутиб ўтирган қиз кайфиятига кириб кўрдим. Бирдан аёлнинг орқасидан «Бери кел!» деб қичқирдим. Унга бир оғиз ҳам гапирмай кўйлакни олдига ташладим. Унинг кўз гардишида ёш кўринди...

Мен хотинимга бир мунча вақт қоринни алдаш учун пул, нигоҳимда эса қайғу-алам олиб келдим, шу билан кумуш иплар билан этагига қушларни, ҳар хил гулларни нақшлаб битган узун этакли оқ никоҳ кўйлаги ҳақидаги саргузаштли ҳикоя ҳам тугади.

Тўлқин АЛИМОВ таржимаси.

АСИЛ Мансуров Тошкент чинни заводида бир неча йилдан бери лаган ва косаларга чиройли гуллар солиб келмоқда. Ўнгдаги суратда: А. Мансуров иш устида. Чапдаги суратда эса корхона рассомларининг доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига атаб тайёрлаган ёдгорлик вазасини кўриб турибсиз.

ЧИННИСОЗЛАР — ҚЎЛИ ГУЛЛАР

Она-ер маъданларини «тил»га киритаётган, қўли гул ҳунармандлар — Тошкент чиннисозлари республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори буюк доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Шу туфайли ҳам меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришишяпти.

Завод коллективи юбилей йилида маҳсулотни реализация қилиш планини 25 декабргача бажаришга, меҳнат унумдорлигини планда кўзда тутилганидан анча оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга аҳд қилишган. Тежоғлик иш—бежоғлик дейди, халқимиз. Ишчи ва хизматчилар шунга амал қилиб, 75 минг киловатт соат электр қувватини, 2 минг сўмлик хом ашёни иқтисод қилиш, планга қўшимча равишда 50 минг сўмлик жамғарма олиш учун курашишмоқда.

Мажбурият олдингми бажар! Бу завод коллективининг шиори. Чиннисозлар шу мақсадда қатор ташкилий-техникавий тадбирларни белгиладилар ва уларни бирин-кетин амалга оширишмоқда.

Қатор ишлаб чиқариш жараёнлари такомиллаштирилди. Янги қуритиш конвейери ўрнатилди. Биринчи корпусда пиёла қуядиган ярим автоматлар ишга туширилди. Худди шундай тадбир 3-корпусда ҳам амалга оширилди. Бу билан маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Меҳнат унумдорлиги ошди, иш шароити яхшиланди. Шу йилнинг ўтган даври ичида ҳаммаси бўлиб 26 минг сўмлик машина ва механизмлар ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Партия ва касаба союз ташкилотлари, маъмурият ишчиларнинг малакасини оширишга ҳам алоҳида аҳамият беришмоқда. Ҳозир цехларда мастерлик курслари муваффақиятли ишлаб турибди. Шу каби ташкилий ишлар натижасида маҳсулотни реализация қилиш 10 ойлик плани 104 процент бажарилди, меҳнат унумдорлиги эса 4,5 процент ошди.

Ю. ЗИЕЕВ.

Ж. Раззоқов фотолари.

ПОЙТАХТ ЭКРАНЛАРИДА

ҚИЗЛАР МОНАСТИРИ

(Фозий Магран қиссаси асосида)

«Миср уйғонишда» кинокомпанияси маҳсулоти, БАР.

Фильмда муҳим проблема — эркак ва аёлнинг оила ва жамиятда тутган ўрни, тенг ҳуқуқлилиги масаласи кўтарилган. Воқеа шу кунларда Қоҳира дорилфунунининг қаттиқ тартиб, ўрнатилган аёллар ётоқхонасида бўлиб ўтади.

Қизларнинг ҳаётга ва ўқишга муносабати турлича бўлади. Амал ва Иман ўқишга астойдил киришганлар, қандай азоб-уқубатлар билан орзуларига эришганларини ҳамиша эслаб юрадилар. Қувноқ ва шўх Гиям эса ўқиш, севги — муҳаббат ишларига халал бермаслиги керак деб ҳисоблайди.

ЗВЕНИГОРА

А. Довженконинг 75 ёшга тўлганлиги муносабати билан пойтахт ва область экранларида Совет киносининг олтин фондидан ўрин олган, «Ер» ва «Звенигора» фильмлари намойиш этилади.

Бепоён чўл ўртасида Звенигора виқор билан қад кўтариб турибди. Ривоят қилишларича бу ер қатламларида олов ва қилич кўтариб Украина ерларини кезган скифларнинг улкан бойлиги яширинган эмиш. Кўпни кўрган нуроний чол ер остидаги бу бойликни излайди.

Украиналик чолнинг бу рамзий тимсоли Украинанинг минг йиллик тарихини тасвир этувчи картинанинг бир қатор эпизодларида ўз аксини топган.

Фильмни оператор Б. Завелев суратга олган. Рассом Кричевский.

Ролларда: Н. Надемский (бобо, иккинчи роли — генерал), С. Свашенко (Тимошка, унинг набираси, қизил аскар, сўнг инженер), Подорожний (Павло, иккинчи набираси, бандит, сўнг муҳожир), Г. Астафьев (скифлар доҳийси), М. Паршина (Тимошканинг хотини) ва бошқалар.

ВУФКУ маҳсулоти 1927 йил.

Ж. АСАДОВА.

Суратларда: мазкур фильмлардан кўринишлар берилган.

ДЎСТЛИК РЕПЕРТУАРИ

Дастлаб серқуёш диёримизда, кейинчалик қардош Мўғулистонда ўтказилган мўғул ва ўзбек маданияти кунлари чинакам катта дўстлик байрамига айланди. Мўғулистонда Ўзбекистон маданият кунлари ўзбек санъаткорларида унутилмас таассуротлар қолдирди.

— «Баҳор» Давлат рақс ансамбли қизлари маҳорати ҳам мўғулистонлик томошабинларни хушнуд қилди,— дейди СССР халқ артисткаси М. Турғунбоева.— Дўстлик учрашувлари, концертлари ниҳоясига етганда бизга яхши эсдалик совғалар ҳадя этишди. Булар чертиб чалинадиган, камонли мўғул миллий чолғу асбоблари эди.

Ҳозир ансамбль янги концерт номерларини тайёрлашга киришди. Бунда мўғул санъаткорлари совға қилган чолғу асбобларда ижро этиладиган куйлар ҳам бўлади. Мўғул дўстлар ўргатган «Мўғулча лирик рақс» репертуари ҳам «Баҳор» саҳнасида намойиш қилинади.

БОШ НЕГА ОҒРИЙДИ

Қадимдан кўп кишиларнинг боши оғриб, безовта қилиб келади. Хўш, оғриққа қандай сабаблар бор?

Бу сабабларнинг энг асосийси ҳафақон касаллигидир. Бу касалликнинг ўзи нима-ю, ундан қандай сақланиш керак?

Ҳафақон касаллиги, яъни қон босимининг ошиши қон томирлари касалликларидан энг асосийси ҳисобланади. У, организмнинг умумий касаллиги бўлиб, асосан юрак, буйрак ва бош мияни зарарлантиради. Бу хасталик 40 ёшдан 55 ёшгача бўлган кишилар ўртасида кўпроқ учрайди,

Ҳафақон касаллигидан сақланиш ва унинг олдини олиш учун уни келтириб чиқарадиган сабаб ва шароитларни билиш керак бўлади. Текширишлар шуни кўрсатадики, ҳафақон касаллиги асосан олий асаб системаси фаолиятининг бузилиши натижасида келиб чиқади.

Бу касалликнинг келиб чиқишида тамаки ва спиртли ичимликларнинг таъсирини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтишга тўғри келади. Маълумотларга қараганда, папирос чекувчи ва спиртли ичимликлар ичувчи кишилар ўртасида ҳафақон касаллиги чекмайдиган ва ичмайдиган кишиларга нисбатан 13 марта кўпроқ бўлади. Спиртли ичимликлар юрак ва марказий асаб системаси учун заҳардир. Доимий равишда организмга тушиб турган спирт олий асаб системасининг юрак ва қон томирлар, ички секреция безлари устидаги назоратини пасайтиради. Папирос таркибидаги никотин моддаси ҳам киши организмига ана шундай салбий таъсир кўрсатади. Демак, асабни бузувчи кўнгилсиз воқеалар, ёғли таомлар, спиртли ичимлик ҳамда папирос чекишлар киши саломатлигига салбий таъсир кўрсатар экан. Бунда, бир томондан киши организмида модда алмашиниш ёмонлашади, марказий асаб системасининг фаолияти бузилади: Қонда биохимик ўзгаришлар юз беради. Қон қуюқлашиб қолади. Оқибатда, қуюқлашган қоннинг торайган қон томирлардан айланиши қийинлашиб, юракни мушкул аҳволга солиб қўяди.

Юрак бир кеча-кундузда 10 минг литр қонни томирлардан айлантиради. Томирлардан қон айланишнинг бузилиши юракни қийнайди ва натижада киши бетоқат бўлади.

Ҳафақон касаллигининг асосий белгиси киши қон босимининг юқори бўлишидир. Бундай беморлар бош оғриғи, бош айланиши, кўз тиниши, тез чарчаш, фикрнинг тарқоқлиги, хотиранинг пастлиги, нафас сиқиши ва юрак атрофидаги оғриқлардан шикоят қиладилар. Касалликнинг дастлабки пайтларида қон босими унчалик юқори бўлмай, 160-170 симоб устунига тенг келади ҳамда қисқа муддатда ўз аслига қайтади. Бу ўзгаришлар кўп йиллар давом этиши мумкин. Бунга беморлар эътибор бермасликлари керак. Акс ҳолда касаллик тўғрисида кўп ўйлайверишнинг ўзи ҳам касалликни кучайтириб юборади.

Врач маслаҳати

Мисол қилиб қуйидаги икки ҳодисани келтириш мумкин. 42 ёшга кирган бир аёл мактабда ўқитувчилик қилар, уй юмушларини бажарар, ўз болаларини тарбияларди. Учинчи қаватда яшашига қарамай. Зинапоядан ҳеч қийналмасдан, нафаси сиқилмасдан чиқиб тушарди. Поликлиникага тасодифан, бошқа касаллик белгилари билан келганда, врач унинг қон босимини ўлчаб кўрса у, «285»ни кўрсатган. Иккинчи бир мисол 45 ёшлардаги ишчи қўшнисиникига чиқса, участка врачи келиб қолади. Шунда у билан суҳбатлашиб, ўзининг қон босимини ўлчаб қўйишини илтимос қилади. Врач ўлчаб қараса, унинг қон босими 260 экан. У 13 ёшидан бошлаб папирос чекар, деярлик ҳар куни спиртли ичимликлар ичар, ёғли овқатларга ўч экан. Бундан ташқари ишда ҳам, сертажанг одам бўлган.

Юқоридаги мисоллардан кўриниб турибдики, ҳалиги аёл ҳам, ишчи ҳам ўз касалликларини сезишмаган. Демак, қон босимининг юқори даражада бўлиши касалликнинг оғир-енгиллигидан дарак бермайди.

Касаллик асосан уч босқичда кечади. Биринчи босқичи унча оғир бўлмай, бемор ўзининг касал эканлигини сезмай юради. Юқорида айтиб ўтилган касалликни келтириб чиқарадиган шароитлар қайтарилмаса, бемор соғайиб кетади. Шунинг учун ҳам бу биринчи босқичнинг олдини олиш жуда муҳимдир. Иккинчи босқичида эса беморнинг аҳволи ўртача бўлишига қарамай, уни бош оғриғи, юрак атрофидаги оғриқлар, хотиранинг пасайиши безовта қилади. Бу босқичдаги беморни даволаш мумкин. Даволаш натижасида иккинчи босқич биринчи босқичга қайтади ва бемор соғайиб кетади.

Учинчи босқич ҳафақон касаллигининг энг оғир формаси бўлиб, бунда олий асаб системаси, яъни бош мия қон томирлари ҳам, юрак қон томирлари ҳам, юрак мушаклари ҳам, буйраклар ҳам зарарланади. Бундай ҳолда, албатта кўпроқ врач назоратида бўлиб, парҳез билан овқатланиш, дори-дармонларни вақтида қабул қилиш керак Бу касалликка йўлиққан беморлар йилнинг кеч куз, қиш ва эрта баҳор фаслларида ўзларини ёмон ҳис қиладилар. Кўпинча кечалари бирдан кучли бош оғриғидан, юрак атрофидаги оғриқдан уйғониб кетадилар. Юрак атрофидаги оғриқлар чап қўлга, чап курак ва чап елкага, баъзан кўкракнинг ўнг томонига ҳам тарқалиб туради.

Бундай клиник ҳолат беморнинг ҳаёти учун хавфлидир. Ҳафақон касаллигини ўз вақтида даволамаслик хавфли оқибатларга олиб келади. Бош мияда қон қуйилиши, ички аъзолар ва бурундан қон кетиши, юрак мушакларининг қарахтланиши миокард инфаркти ва қўл-оёқларнинг ишламай қолиши мумкин.

Ундан сақланишнинг асосий шарти организмни чиниқтиришдир. Чунки жисмоний тарбия саломатлик гарови. Шунинг учун ҳам унга эътибор бериш лозим. Кишининг бажарадиган иши унинг ақлий ва жисмоний кучига мос келиши, оғир бўлмаслиги даркор. Меҳнат иштиёқ билан бажарилса, киши ундан баҳра олади. Бу ҳол олий асаб системасига, юрак-қон томирлари ишига ижобий таъсир кўрсатади. Уларни касалликлардан сақлайди.

О. АЗИЗХЎЖАЕВ,
Республика санитария маорифи уйининг бош врачи, медицина фанлари кандидати.

ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР

Янгийўлдаги Киров номли колхознинг Карл Маркс участкасида янги кутубхона қурилиб, фойдаланишга топширилди. Кутубхона 1000 дан ортиқ китоб фондига эга. Улар орасида ўзбек совет адабиёти, совет адабиёти, чет эл прогрессив ёзувчиларининг асарлари, қишлоқ хўжалигига оид китоблар бор.

Турсуной Охунова етакчилик қилаётган участкада эса янги типдаги икки қаватли шийпон биноси тез кунда фойдаланишга топширилади.

ҚИШЛОҚ ОБОД БЎЛМОҚДА

«Паркент» совхози марказида катта радиоузел қуриш ишлари жадаллик билан олиб борилмоқда. Узел битгач, узоқ участкалардаги хонадонлар ҳам тўла радиолаштирилади.

Бундан ташқари, совхозда юз номерли автомат телефон станцияси барпо этилмоқда. Шу кунларда радио ва телефон столбалари ўрнатилаётир. Бу ишларни алоқачи мутахассислар, қурилиш-монтаж бошқармасининг инженер-техник ходимлари бажармоқдалар. Хонадонларни радиолаштириш ва аҳоли яшайдиган пунктларга телефон ўрнатиш иши янги йилгача тугалланади.

ТАЙЕРЛОВЧИЛАР ҒАЙРАТИ

ЮНУСОБОД. «Ташплодоовошчторг»нинг Юнусободдаги 11-базаси ишчи-хизматчилари «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозидан 2315 тонна ўрнига 4 минг тоннадан ортиқ турли қишлоқ хўжалик маҳсулотини қабул қилиб, йиллик планни 170 процентдан ошириб бажардилар.

Бу ерда колхоздан келтирилган сабзавотни тез ва сифатига зарар етказмасдан қабул қилиб олишга алоҳида эътибор берилди. Бу ишларни бажаришда Х. Миржалолова, У. Восиқова, В. Гусаров, М. Абдуазимов, Қ. Маҳмудов, Қ. Ғафуров каби пункт ишчи-хизматчилари ва шофёрлари айниқса ғайрат кўрсатдилар.

СПЕКТАКЛГА ДИПЛОМ

Яхши асар доим ўзига яшил йўл топади. У халқнинг чинакам мулкига айланади. Биринчи ўзбек комсомоли Абдулла Набиевга бағишланган пьеса ҳам ёш томошабинлар театрининг севимли спектаклларидан бири бўлиб қолди.

Ёзувчи А. Раҳматнинг довюрак ўзбек йигити ҳақида ёзган «Абдулла Набиев» номли бу асари фильм бўлиб ҳам экранларга чиқарилди.

Ёшларни мардлик ва ватанпарварликка даъват этувчи бу спектакль яқинда яна бир катта мукофотга сазовор бўлди. Бутуниттифоқ фестивали репертуарига киритилган «Абдулла Набиев» спектакли энг яхши саҳна асарларидан бири, деб топилди. Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрининг бу спектакли фестиваль дипломини олишга муваффақ бўлди.

Спорт

КУЧЛИЛАР САФИДА

Стадионлар сукунат қўйнига чўмганига бир неча кун бўлиб қолди. Олий лига командалари ҳам, республика чемпионати қатнашчилари ҳам мавсумни якунлашди. Ўрта Осиё зонасидаги («Б» класс) мусобақалар саккиз ой давом этиб, ғолиблар аниқланди. Айниқса, Тошкент трактор заводи футболчилари мавсумда ажойиб натижага эришдилар.

«Ташавтомаш»нинг Первушин, Стадник, Билолов, Зеленецкий каби ҳужумчилари чемпионат давомида рақиблар дарвозасига 82 марта тўп киритдилар. Шуниси диққатга сазоворки, завод футболчилари Олий лиганинг иккинчи группасига ўтиш учун Навоий шаҳрининг «Зарафшон» командаси билан бўлган учрашувларда ҳам зўр уюшқоқлик кўрсатдилар.

Тўғри, Навоий шаҳрида ўтказилган дастлабки ўйинда завод футболчилари 3:0 ҳисобида мағлубиятга учраган эди. Аммо бу ҳол команданинг ҳужумкорлик руҳини тушириб юбормади. Иккинчи матчда «Ташавтомаш» тажрибали рақибини 2:1 ҳисобида енгди.

Республика футбол федерациясининг қарорига биноан даъвогарлар учрашувида киритилган тўплар нисбати инобатга олинмайди. Ниҳоят, томонлар учинчи марта «орани очиқ» қилиш учун майдонга тушдилар. Учрашув Янгиер шаҳрида ўтказилди.

Учрашув арбитрининг хуштаги янграши билан Тошкент футболчилари олдинга ташландилар. «Зарафшон» командаси ўйинчилари рақибларининг шиддатли ҳужумларини қайтариб, майдон марказини ҳамда ташаббусни ўз қўлларига олиш учун уриниб кўрдилар. Аммо чап қанотдан штраф майдончасига ёриб кирган Билолов дарвозабон билан яккама-якка чиқди ва ҳисобни очди.

Лекин Навоий футболчилари биринчи қисмнинг 40 минутида ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлдилар. Тўпни «Ташавтомаш» дарвозасига Козин киритди.

Танаффусдан сўнг «Зарафшон» командаси ўйинчилари Ю. Меркулов дарвозасига таҳлика солабошладилар.

Шундай ҳужумларнинг бирида (иккинчи қисмнинг 20 минути) ташавтомашчилар ўз майдонларида тўпни эгаллаб олиб, қарши ҳужумга ташландилар. Қанотдан яқинлашган Первушин, Станислав Стадникнинг қулай вазият эгаллаганини кўриб тўпни унга оширади. Стадник эса боши билан тўпни дарвозабон бўш қолдирган бурчакка йўналтирди.

2:1 ҳисоби ўйин охиригача ҳам ўзгармади.

Шундай қилиб, Тошкент трактор заводи футболчилари эзгу—ниятлари кучлилар группасига йўлланма олдилар.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Тошкент кўрсатади. 10.00 — Гимнастика.

Рус тилида: 10.20 — Болалар учун телефильм, 10.30 — «Звездочка». 11.00 — «Илья Муромец» (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 12.30 — Болалар учун телетеатр: Ҳ. Назир. «Дўстлар», 17.00 — «Ахборот» (рус тилида), 17.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади, 18.30 — «Экран ҳандаси» (такрорий эшиттириш). 19.10 — «Ахборот», 19.40 — «Актёрлар ва роллар»: Бахтиёр Ихтиёров. 20.55 — Москва. Хоккей бўйича Канада — Швеция учрашуви, 23.30 — Киносаёҳатчилар клуби.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — Тошкент ўқув кўрсатувлари, 12.00 — Москва кўрсатади, 20.00 — Тошкент. «Виктор Чернишов ҳаётидан уч кун» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КУРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/XII да Улимдан кучли.

МУҚИМИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/XII да Тошболта ошиқ.

КИНО

Эски таниш — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», (тоқ соатларда), НАВОИЙ НОМЛИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12 ва 2 да).

Анжелика — фариштлар маликаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 4 да).

Чекист ҳақида қисса — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Кино кечаси — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6 ва 9 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

7 декабрь кундуз соат 2 да БИРИНЧИ АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА УТКАЗИЛАДИГАН Концерт-лекция 14 декабрга «Баҳор» концерт залига кўчирилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

7 декабрда Ургатилган йўлбарс ва сиртлонлар группаси билан Бутуниттифоқ кўриги лауреати ВИКТОР ТИХОНОВ ҳамда ВИТАЛИЙ ТИХОНОВ раҳбарлигидаги «ҚУТОС, АЙИҚ, ОВЧАРКА» экзотик аттракционининг ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

5 ва 7 декабрда томошалар кундуз соат 12,3,5 ва кеч 8 да, 6 декабрда кундуз 12,3 ва кеч 8 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

«Узэнергосбит»

электрдан фойдаланганлик учун тегишли пулни Давлат банкининг кирим омонат кассаларига ҲАР ОЙНИНГ 1 дан 10 числосигача ТУЛАШЛАРИНИ СУРАЙДИ

Ўтган ойлар учун қарзлари бўлган абонентлар уларни дарҳол тўлаб қутилишлари керак, акс ҳолда огоҳлантирилмасдан электр энергиялари узиб қўйилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

Р. 01888. ИНДЕКС — 6469 Б. 2425.